СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа в Америцї і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XIV. Скрентон, Па., Четвер 23-го Серпня, 1906. Число 34. — Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, August 23, 1906. No. 34

Вп. Пп. секретарі Р. Н. Союза.

Пригадую вам, що кождий член є обовязаний заплатити 25 ц. на покрите коштів Конвенції. Хто не заплатить до трех місяців, буде виключений з членів Р. Н. Союза. (§ 17. ст. Р. Н. С. і ухвала з VIII голов. Конвенції).

З поважанєм,
С. Ядловский.

Оголошене.

Отсим повідомляю Вас ПП. Секретарі, що принимаючи від 1. Августа б. р. членів до Р. Н. С. маете від кождого нововступаючого відбирати: 1) вступне після літ, так як було перше, 2) за грамоту 25 цнт.. 3) відзнака 75 цнт., 4) книжочка 10 цнт., 5) на фонд резервовий 2 цнт., 6) фонд бідних 1 цнт. і 7) фонд народний 1 цнт. При вступі нових членів маете уважати, аби члени були здорові, чесні і добрі Русини і щоб не перевисшали 40 літ житя. Ті, котрі мають висше 38 літ а не скінчених 40, мають предложити метрику родженя або який инший документ, котрий би посьвідчив про їх вік.

Дальше, розмет буде засланий кождому Братству найдальше до 10 днів від 1-го дня кождого місяця, проте взиваю Вас всїх, ПП. Секретарі, щоб вже в Августі упорядкувалисьте так свої мітинґи, аби сейчас по 10-тім кождого місяця моглисьте тримати свої мітинґи для сколектованя місячних вкладок до Братства і розмету до Р. Н. Союза. Всї Братства мусять прислати розмет до каси Р. Н. Союза найпізнїйше 29 кождого місяця. Братство, котре прислало би розмет пізнїйше як 29-го буде відложене до другого місяця, а се тому, що всї рахунки мусять замикатись точно остатного дня кождого місяця.

С. Ядловский, голов. секретар.

Читайте!

На підставі ухвали Конвенції „Союза“, кожде братство приналежне до „Союза“, повинно мати отсї книжки:

1) Книжку членів (іменослов).

2) Книжку місячних складок.

3) Книжку касову і протоколову.

На сї книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза“, а рівночасно написати до редакції „Свободи“, на який адрес сї книжки післати.

НОВИНКИ.

НАЛЕНДАР.
Серпень

23	Ч.	Лаврентия муч.
24	П.	Евпла, Клявдиї
25	С.	Фотія і Аник.
26	Н.	12. Максима
27	П.	Теодозия печ.
28	В.	Успеніє Бог.
29	С.	Образа Господ.

Від головного Уряду Р. Н. Союза, до 4. Відділу М. Р. Н. С. в Jersey City, N. J.

Сим взиваемо всїх членів, котрі приналежать до віддїлу четвертого в Джерзі Си765ті, Н. Дж., до М. Р. Н. Союза, як місцевих так і околичних членів і членкинї, котрі хотять позіставти на дальше в орґанїзації Р. Н. Союз, щоби явились на мітинґ дня 25-го Августа, в суботу на 8-му годину вечер в гали під ч. 38 Greene Str., в п. Д. Голода. Мітинґ перепровадять головні урядники Союза після слїдуючої програми:

1) Отворене мітинґу гол. предсїдателем.

2) Головний секретар буде колектовати залеглий податок члeньский і конвенційне.

3) Вибір нового місцевого уряду.

4) Рішене в який спосіб сей відділ буде платити розмет після нової системи, яка заведена тепер в Р. Н. Союзї.

Члени, котрі не будуть присутні на сїм мітинґу, не будуть мати права опиратись ухвалам, які западуть на сїм мітинґу, а мусять їм піддатись, если хотять позістати в тім відділї і бути членами Руского Народного Союза.

Від головного Уряду.
К. Кирчів, гол. предсїдатель,
С. Ядловский, гол. секретар.

ЗАЯВА.

Сим заявляю, що я не дав нікому порученя анї позволеня підписувати мое імя під відозвою, на котрій підписаний перший о. К. Лавришин і др. Ся відозва мае на цїли скликане сьвящеників на наради на 21. августа в справі епископа.
Савтфорк, Па. авг. 19, '06.
о. Н. Підгорецкий.

Англїйский дневник The World, що виходить в Ванкувер, Б. К., Канада, надрукував дня 10-го с. м. свою розмову з д-ром Бачиньским, який тепер обїздить Канаду. Др Бачиньский розповів кореспондентови сеї часописи коротко давну і теперішну історію України, ролю Українців в теперішнїй російскій революції і цїль своєї поїздки. Розмова дра Бачиньского отворить очи неодному Канадійцеви та навчить, що ті погорджувані ним „Ґалішенс“, се частина славного і культурного народу, який до недавна ще пригноблений, тепер воскресае до нового красшого житя і мае перед собою сьвітлу будучність.

Пан М. К. Луцак з Клівеленд, О. скаржить ся публично, що айриский бискуп недозволив вдягнути на себе грецкі ризи їх духовникови і румуньскому в часї посьвяченя рогового каменя під румуньску церков і посьвяченя гр. кат. каплиці в Лейквуд, О. та каже, що сему може зарадити лише гр. кат. конгрес. Пане Луцак! Абож се першина такі річи? Они діялись і діятись будуть ще нераз і конґрес тут не поможе — як довго тутешні греко католики будуть поводитись супроти Риму і его заступників в Америцї як раби-невільники а не як свобідні люде!

Гр. кат. конгрес тому доси не відбув ся, бо Апостольского Делеґата нема дома. Так пише „А. Р. Вѣстникъ“. Чи не сьмішно?

Бувший предсїдатель „Соединенія“ задержав при собі $2.797.52, які належать до сеї орґанїзації.

„Американскій Рускій Вѣстникъ“ орган „Соединенія“ коштував за 2 роки $38.374.66. Каса „Соединенія“ мусїла доплатити до „Вѣстника“, крім сего що платять члени $10.048.78.

З Sapperton, B. C., Can. пишуть нам:

Тепер дуже на порі, щоби наші (хто хоче вікувати тут за морем) старали ся осїсти в Бритиш Коломбії. Думаю, що се одинокий край, де біднїйші, або з капіталом 2—3 тисячі, можуть здобутись на домівку в краю з красшим клїматом. Ось що пише часопись The World, що виходить в Ванкувер, Б. К.: Британска Колюмбія стала Меккою для виселенців з Манїтоби і других всхідних провінцій Канади. Не менче і зі Сполучених Держав прибувае до Британскої Колюмбії сила народа, а се завдяки прегарному підсоню і богатству землї. Недалеко Ванкувер спілка капіталістів мае намір побудовати морскі купелї, щось в роді Атлантик Сити над Спокійним Океаном.“

Ю. С.

З Плезент Гом, Ман., Канада, пишуть нам, що тамошні рускі фармери всї позаорували лиш по 6 до 10 акрів поля (крім 3, що заорали до 30 акрів), а се тому, що там великі лїси. На инших кольонїях Русини позаорювали більше поля, але за се мають купу довґу, бо понабирали машин, які тепер мусять сплачувати з великими процентами.

Семан Барна, славний коршмар і махер процесу Джерзисітскої парафії, дістав ся до джелю (до Івановоі хати) в неділю вечер 12-го Августа за те, що тримав отворену корчму, не маючи на тое позволеня від місцевої власти. Кажуть, що се єму не першина.

Переїзджаючий.

Польскі часописи з Чікаґо, Ілл. подають, що греко-католицкий сьвященик від церкви стоячої на розї улиць Бікердик і Сопіріор зіcтав відкликаний до краю і виклятий з гр. кат. церкви.

Православні американьскі Серби не хочуть належати під архиеп. Тихона, але хотять мати свою власну церковну орґанізацію. Церковні маетки записують на громади. Сего року стали видавати в Чікаґо лїтературно-духовний місячник »Гласник«.

В Маю завернено много іміґрантів з Америки. Між заверненими було 300 Сербів.

В 1905 р. було менче углевих страйків як котрого небудь року в протягу послїдних 10 лїт. В Ілінойс страйкувало всего 15.289 людий, які втратили пересічно 21 робучих днів; в Пенсилвенії страйкувало 5.686, — втратили по 33 дни; в Огайо 3,250 людий — втратили по 15 день; в Кентокі 923 людий — втратили по 68 день; в Монтенї 200 людий — страйкували 180 день. Страйк в Алабамі тревае ще від 1904 року.

Робота при твердім углю ослабла. Є ще много угля, яке остало з запасів відложених компанїями на випадок страйку — зимові ордери надходять дуже поволи.

Сан Франсиско відбудовують після землетрусу. Кошти будови будуть виносити над 400 міліонів долярів. З сеї суми будівляні робітники дістануть около 150 міліонів. Страйки робітників спиняють потрохи скоре відбудоване міста, тому контрактори всюди розписують за робітниками-скебами.

Річпосполиту Чілї в полудневій Америцї навістило сими днями страшне землетрясене. Два міста, Сантіяґо і Вальпарейзо потерпіли величезні шкоди. Особливо знищене зістало Вальпарейзо. Після найновійших вістий показує ся, що ся нова катастрофа перевисшила недавну катастрофу в Сан Франсиско. 11 тисяч людий згинуло під румовищем розвалених домів, або в страшнім огни, що повстав зараз по землетрусї.

Сильна туча лютила ся над містом Гартфорд Сити, Інд. Найбільші шкоди спричинила буря фармерам, бо вихор поломив сотки овочевих дерев. Грім убив одного фармера в хвилї, коли він сидів в своїй комнаті, споживаючи обід.

В Пітсбурґ, Па. вискочив з шин поїзд зелїзниці Сінсінати енд Ню-Йорк Лимитед. В вивернeним горі дном пакунковім возї повстав огонь і знищив всї пакунки. Дві особи стратили жите.

На міжнародній виставі в Медиолянї (в Італії) знищив огонь два найкрасші будинки. В однім з них відбувала ся вистава італїйских штук красних, в другім вистава угорска. При гашеню огню покалічилось болючо кількох стражаків. Загальна шкода виносить поверх 2½ міліона долярів. Причина пожежі незвісна.

В стейтї Ілинойс війшло в жите з днем 1-го Серпня нове право, котре постановляе, що один шинк (салун) може бути лише на кождих 500 мешканців. В Чікаґо прим. е 7.353 шинків, тому відповідно до числа мешканців через довший час не дістане ніхто дозволу на провадженє салуну.

Зміна адреси.
Повідомляю усїх, кому на тім залежить, що моя теперішня адреса така: Panko Lenio, V. W. B., 481 Plymouth str. Breslau, Pa.

На Боєвий Фонд в Галичинї

зложили:

I) На руки ред. „Свободи“:

1) З Корєл, Б. К., Канада, Теодор Підперигора $1.00.

2) З Лейк Адолф, Б. К. Кан., Василь Пиріг 50 цнт.

3) З Монесен, Па. зібрав п. Вас. Сивик для радикальної партії слїдуючі жертви: Вас. Сивик 1.00, Антін Сирко 2.00, Н. Н. 50 центів — разом $3.50.

4) З Фінікс, Б. К., Канада, Іван Легкий $1.00.

5) З Вуллі, Канада, А. Романів 25 центів.

6) В Перт Амбой, Н. Дж. зложили члени Бр. Сьв. О. Николая, в. Р. Н. Союза 104 слїдуючі жертви:

По 25 центів: М. Ваверчак, Кл. Журав, Вас. Фечиц, Кир. Пелешак, Анд. Лабуза, Мих. Лабуза, Ів. Ханас, Ів. Мурин, Йос. Собаль, Йос. Когут, Йос. Чабиняк, Ів. Верип, Мих. Щинецкий, Афт. Гирак, Фед. Щинецкий, Андр. Стриюс, Фр. Рось, Вас. Антош, Яр. Бажай, Ант. Пелешак; по 20 цнт.: Ваврик Якубець; по 15 центів: Гн. Шкирпа, Ів. Пастушок, Ст. Дикер; Онуф. Урецкий 10 центів; разом $5.75.

Сума	$12.00
Попередно	810.38
Разом	822.38

Виказ жертв на Народний Фонд в Америцї.

West Brownsville, Pa.:

1) На весїлю Ференца Стойка і Агафії Крішфалуші, котре відбуло ся 14-го Юлія дуже красно і спокійно при рускій музиці зложили гості слїдуючі жертви:

По 50 цнт.: Агафія Крішфалуші, Іван Петрішка, Михайло Бенеш і Дмитро Павлісінец.

По 25 цнт. Михайло Бенеш, Іван Цупра, Василь Крішфалуші, Іван Стойка, Василь Стойка, Дмитро Коловании, Ференц Стойка, Юра Стриніо, Стойка Михайло, Крішфалуші Марійка.

По 20 цнт. Іван Паканіч.

По 15 цнт.: Василь Бенеш.

По 10 цнт.: Ференц Немеш, Іван Крішфалуші, Василь Майюр, Іван Церковник, Іван Крішфалуші, Василь Бокоч, Іван Крішфалуші, Василь Бенча, Павло Турок, Михайло Немеш, Іван Крішфалуші, Василь Сабадіш, Марія Петрішко, Василь Турок, Василь Маркуч, Василь Продан, Стефан Стойко, Василь Крішфалуші, Іван Крішфалуші.

По 5 цнт.: Василь Крішфалуші. Разом 6.85

Желаємо Молодій парі в щастю і в здоровлю прожити на многая лїта а так само честним братям, сестрам, гостям і тим, що сколектували: Многая лїта!

о. Ів. Велигорский, секр. Нар. Комітету.

Справоздане касове

„Рус. Нар. Союза“ за місяці: Юнїй і Юлїй 1906 р.

Ч. біжуче

4492 Elizabeth, N. J. О. Н. Струтиньский за Календар Союза 100.00
4493 Granville, N. Y. Бр. св. Юрія 15.40
4494 West Seneca, N. Y. Бр. св. Георгія 15.30
4495 Smoke Run, Pa. Бр. св. Георгія 7.05
4496 Allegheny, Pa. Бр. св. Й. Хрест. 42.70
4497 McKeesport, Pa. Бр. Св. Й. Хр. 75.50
4498 Trenton, N. J. Бр. св. Й. Хрест. 24.71
4499 Desloge, Mo. Бр. св. Й. Хрест. 60.20
4500 Seymour, Conn. Бр. св. Й. Хр. 36.04
4501 Olyphant, Pa. Бр. св. Й. Хрест 159.93
4502 Holyoke, Mass. Бр. св. Й. Хр. 21.78
4503 Scottdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест. 41.90
4504 Everson, Pa. Бр. св. Й. Хрест. 9.21
4505 Buffalo, N. Y. Бр. св. Й. Хрест. 39.90
4506 Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хрест. 58.96
4507 Chicago, Ill. Тов. Руснитв 13.72
4508 Buffalo, N. Y. Бр. св. О. Николая 6.24
4509 Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая 32.43
4510 Sykesville, Pa., Бр. св. Ник. 32.77
4511 Manown, Pa. Бр. св. О. Никол. 13.17
4512 Chisholm, Minn. Бр. св. О. Николая 24.30
4513 Pittsburg, Pa. Бр. св. Никол. 228.74
4514 Taylor, Pa. Бр. св. О. Николая 47.00
4515 Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая 51.77
4516 Export, Pa. Бр. св. О. Николая 34.06
4517 Wilkes Barre, Pa. Бр. св. о. Николая 10.15
4518 Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая 36.45
4519 Ormrod, Pa. Бр. св. О. Николая 29.51
4520 Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая 61.85
4521 Ernest, Pa. Бр. св. Николая 18.91
4522 Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая 74.21
4523 Troy, N. Y. Бр. св. О. Ник. 30.20
4524 Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих 19.85
4525 Beaverdale, Pa. Бр. св. Арх. Мих. 21.05
4526 Canonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих. 17.10
4527 Chisholm, Minn. Бр. св. Арх. Мих. 19.65
4528 Wilmington, Del. Бр. св. Арх. Мих. 9.00
4529 Terryville, Conn. Бр. Св. Арх. Мих. 12.28
4530 Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила 71.38
4531 Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила 46.78
4532 Ellsworth, Pa. Бр. св. Мих. 12.75
4533 Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Арх. Мих. 27.72
4534 Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих. 69.55
4535 Elmira, N. Y. Бр. св. Арх. Мих. 25.30
4536 Laquin, Pa. Бр. св. Арх. Мих. 9.80
4537 Dunmore, Pa. Бр. св. АА. П. і П. 19.94
4538 Dunlo, Pa. Бр. св. П. і П. 47.72
4539 Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. і П. 35.83
4540 Leetsdale, Pa. Бр. св. П. і П. 36.25
4541 Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла 100.14
4542 Cleveland, O. Бр. св. П. і П. 26.90
4543 Trauger, Pa. Бр. св. П. і П. 57.55
4544 Jessup, Pa. Бр. св. П. і П. 46.30
4545 Brownsville, Pa. Бр. св. П. і П. 107.03
4546 New Alexandria, Pa. Бр. св. П. і П. 58.96
4547 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. П. і П. 43.05
4548 Plymouth, Pa. Бр. св. П. і П. 147.87
4549 Ansonia, Conn. Бр. св. П. і П. 51.50
4550 Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Ілії 79.94
4551 Ramey, Pa. Бр св. Волод. 61.27
4552 Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод. 24.55
4553 Elizabeth, N. J. Бр. св. Володимира 22.15
4554 New Britain, Conn. Бр. св. Володимира 13.86
4555 Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С. 9.05
4556 Gradatim, Pa. М. Р. Н. С. 5.55
4557 Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С. 14.11
4558 Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С. 18.10
4559 Old Forge, Pa. М. Р. Н. С. 9.32
4560 Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С. 34.30
4561 Jersey City, N. J. М. Р. Н. С. 50.30
4562 Hastings, N. Y. М. Р. Н. С. 3.15
4563 Ansonia, Conn. М. Р. Н. С. 8.85
4564 Shamokin, Pa. М. Р. Н. С. 146.12
4565 McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород. 74.38
4566 Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богор. 42.57
4667 Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор. 14.81
4568 Spangler, Pa. Бр. Пр. Богор. 21.31
4569 Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор. 21.24
4570 Scranton, Pa. Бр. Пр. Богор. 36.04
4571 St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород. 30.09
4572 Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор. 25.79
4573 Trenton, Pa. Бр. Пр. Богор. 8.55
4574 Mt. Carmel, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богород. 4.16
4575 Canonsburg, Pa. Бр. Пр. Богор. 4.20
4576 Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богор. 17.30
4577 Northampton, Pa. Бр. Пр. Богор. 187.94
4578 West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богор. 11.20
4679 Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород. 17.18
4580 McKeesport, Pa. Бр. св. Ольги 6.88
4581 Lorain, O., Бр. св. Андрея 14.05
4582 New York, N. Y. Бр. св. Андрея 23.35
4583 Breslau, Pa. Бр. св. Андр. 64.94
4584 Carnegie, Pa. Сестрицтво св. Любови 14.56
4585 Pittsburg, Pa. Бр. Муч. Фльора і Лавра 15.25
4586 Pittsburg, Pa. Тов. Поступ 7.28
4587 New York, N. Y. Тов. Зоря 16.48
4588 Providence, R. I., Тов. Кн. Данила 18.17
4589 Buffalo, N. Y. Тов. Заокеаньска Україна 10.65
4590 Jersey City, N. J. пос. Клюб Рус. Мол. 19.61
4591 Rhone, Pa. Бр. св. Спаса 18.57
4592 Simpson, Pa. Бр. св. Василия 55.83
4593 Simpson, Pa. Бр. св. Василия 19.90
4594 New Florence, Pa. Бр. св. Василия 37.78
4595 Lancaster, N. Y. Бр. св. Василия 15.32
4596 McKeesport, Pa. Запороска Січ 24.01
4597 Carnegie, Pa. Тов. Зап. Січ 5.10
4598 McKees Rocks, Pa. Бр. Св. Димитрія 26.10
4599 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія 43.11
4600 Philadelphia, Pa. Тов. Любов 31.65
4601 Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа 16.32
4602 Whitney, Pa. Бр. Трех Свят. 30.10
4603 Mayfield, Pa. Бр. св. Кир. и Метод. 21.45
4604 Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор. 158.35
4605 Scranton, Pa. Бр. св. прор. Ілії 98.24
4606 Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Володим. 26.19
4607 Alden Sta., Pa. Бр. св. Володимира 24.95
4608 Yorkville, O. Бр. св. Стефана 15.45
4609 Granville, N. Y. Бр. св. Юрія 16.40
4610 Dunmore, Pa. Бр. св. П. і П. 23.58
4611 Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П. 43.82
4612 Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих. 34.95
4613 Latrobe, Pa. Бр. св. Арх. Мих. 16.10
4614 Butler, Pa. Бр. св. Мих. 62.13
4615 Beaver Meadows, Pa. 29.00
4616 Newark, N. J. Бр. св. О. Николая 13.72
4617 Chisholm, Minn. Бр. св. Николая 23.77
4618 Manown, Pa. Бр. св. Николая 18.77
4619 Chicago, Ill. Тов. Руснитв 18.12
4620 Yatesboro, Pa. Бр. св. Арх. Мих. 9.86
4621 Chisholm, Minn. Бр. св. Мих. 22.92
4622 Beaverdale, Pa. Бр. св. Мих. 20.40
4623 New York, N. Y. Бр. св. Андрея 17.15
4624 Newark, N. J. Бр. св. Й. Хрест. 21.40
4625 Centralia Pa. Бр. св. Й. Хрест. 9.00
4626 Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. і П. 46.04
4627 Carnegie, Pa. Сестрицтво св. Любви 9.00
4628 Pittsburg, Pa. Сестр. Собора Пр. Богор. 8.55
4629 New York, N. Y. Бр. св. Волод. 36.11
4630 Ramey, Pa. Бр. св. Володимира 52.00
4631 Smoke Run, Pa. Бр. св. Георгія 10.65
4632 Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. Ілії 59.30
4633 Pittsburg, Pa. Тов. Поступ 7.73
4634 Breslau, Pa. Бр. св. Андрея 45.68
4635 Pittsburg, Pa. Бр. св. Фльора і Лавра 15.10
4636 Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С. 13.40
4637 Waterbury, Conn. М. Р. Н. С. 25.00
4638 Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород. 74.10
4639 McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород. 116.47
4640 Leetsdale, Pa. Бр. св. П. і П. 16.60
4641 Baltimore, Md. Бр. св. П. і П. 26.19
4642 Cleveland, O. Бр. св. П. і П. 33.27
4643 Jessup, Pa. Бр. св. П. і П. 58.00
4644 Pittsburg, Pa. Бр. св. Й. Хр. 66.63
4645 Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хрест. 39.65
4646 Trenton, N. J. Бр. св. Й. Хрест. 18.47
4647 Allegheny, Pa. Бр. св. Й. Хрест. 21.20
4648 Canonsburg, Pa. Бр. св. Михаїла 49.25
4649 Trauger, Pa. Бр. св. И. Хрест. 106.93
4650 Terryville, Conn. Бр. св. Михаїла 8.76
4651 Eleanor, Pa. Бр. св. Михаїла 31.88
4652 Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих. 68.40
4653 Sykesville, Pa. Бр. св. Николая 16.64
5654 Taylor, Pa. Бр. св. Николая 39.11
4655 Ernest, Pa. Бр. св. Николая 21.75
4656 Pittsburg, Pa. Бр. св. Николая 209.58
4657 Buffalo, N. Y. Бр. св. Николая 15.10
4658 Export, Pa. Бр. св. Николая 49.50
4659 Passaic, N. J. Бр. св. Николая 50.35
4660 New York, N. Y. Тов. Зоря 18.36
4661 Carnegie, Pa. Тов. Січ 6.93
4662 Rhone, Pa. Бр. св. Спаса 18.02
4663 Scranton, Pa. Бр. Пр. Богород. 61.80
4664 St. Louis, Mo. Бр. св. Арх Мих. 63.80
4665 Westmoreland City, Pa. Бр. св. Михаїла 29.90
4666 Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богор. (гроші запротестовані) 161.20
4667 Holyoke, Mass. Бр. св. П. і П. 25.28
4668 Seymour, Conn. Бр. св. П. і П. 11.09
4669 Ambridge, Pa. Бр. св. П. і П. 40.25
4670 Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Мих. 11.79
4671 West Seneca, N. Y. Бр. св. Георгія 13.20
4672 Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богородиці 22.57
4673 Ellsworth, Pa. Бр. св. Михаїла 24.40
4674 Auburn, N. Y. Бр. св. Николая 48.17
4675 Mayfield, Pa. Бр. св. Кир. і Метод. 13.00
4676 Jersey City, N. J. М. Р. Н. С. 121.60
4677 Jersey City, N. J. Клюб Поступовий 17.20
4678 Simpson, Pa. Бр. св. Василия 17.92
4679 Trauger, Pa. Бр. св. П. і П. 38.15
4680 Carnegie, Pa. Бр. св. П. і П. 89.20
4681 Wilkes Barre, Pa. Бр. св. Николая 9.76
4682 New York, N. Y. Тов. Січ 33.45
4683 Buffalo, N. Y. Тов. Заокеаньска Україна 12.92
4684 Philadelphia, Pa. Тов. Ів. Наумовича 14.45
4685 Minersville, Pa. бр. св. Николая 67.50
4686 McKeesport, Pa. бр. св. Ольги 9.16
4687 Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С. 14.50
4688 New Florence, Pa. бр. св. Василия 22.40
4689 Meyersdale, Pa. Бр. св. Юрія 15.20
4690 Scranton, Pa. бр. св. Ілії 78.61
4691 Laquin, Pa. бр. св. Мих. 10.45
4692 St. Clair, Pa. бр. Пр. Богород. 33.05
4693 Spangler, Pa. бр. Пр. Богород. 25.30
4694 Brownsville, Pa. бр. св. П. і П. 55.13
4695 Dunlo, Pa. бр. св. П. і П. 47.11
4696 Ney Alexandria, Pa. бр. св. П. і П. 46.34
4697 Pittsburg, Pa. бр. св. Й. Хрест. 55.15
4698 Centralia Pa. бр. св. Й. Хрест. 8.80
4699 Sayre, Pa. бр. Пр. Богород. 18.42
4700 Cross Fork, Pa. бр. Пр. Богород 15.24
4701 Baltimore, Md. Сестр. Бр. св. Анни 23.52
4702 Shamokin, Pa. бр. св. Йосифа 18.04
4703 McKees Rocks, Pa. бр. св. Димитрія 43.50
4704 Whitney, Pa. бр. Трех Сьват. 29.95
4705 Ansonia, Conn. М. Р. Н. С. 27.57
4706 New Philadelphia, Pa. бр. св. Арх. Мих. 43.25
4707 Scottdale, Pa. бр. св. Й. Хр. 44.85
4708 Priceburg, Pa. бр. св. Василия 48.49
4709 Lancaster, N. Y. бр. св. Василия 11.05
4710 Plymouth, Pa. бр. св. П. і П. 104.17
4711 Baltimore, Md. бр. св. П. і П. 24.70
4712 Ormrod, Pa. бр. св. Николая 32.43
4713 Philadelphia, Pa. Тов. Любов 26.95
4714 Yatesboro, Pa. бр. св. Михаїла 13.05
4715 Hazleton, Pa. бр. св. Михаїла 79.80
4716 Mt. Carmel, Pa. бр. св. П. і П. 42.60
4717 Ansonia, Conn. Бр. св. П. і П. 75.82
4718 McKeesport, Pa. Тов. Січ 24.31
4719 Mt. Carmel, Pa. бр. П. Богород. 5.00
4720 Elmira, N. Y. бр. св. Михаїла 27.60
4721 New York, N. Y. Тов. Січ 6.52
4722 Newark, N. J. бр. св. Николая 15.64
4723 Shamokin, Pa. А. Шаршонь останок в 9 Кон. 42.73
4724 Shamokin, Pa. М. Р. Н. С. 248.44
4725 West Pawlet, Vt. бр. П. Богород. 12.50
4726 New York, N. Y. Бр. св. Волод. 30.42
4727 Mt. Carmel, Pa. бр. св. Димитрія 27.68
4728 Lorain, O. бр. св. Андрея 15.55
4729 Yorkville, O. Бр. Св. Стефана 9.95
4730 Buffalo, N. Y. бр. св. Й. Хрестителя 24.95
4731 Everson, Pa. бр. св. Й. Хрестителя 10.45
4732 Perth Amboy, N. J. бр. св. Николая 67.50
4733 Ford City, Pa. бр. св. Николая 51.60
4734 Trenton, N. J. бр. П. Богород. 6.30
4735 Northampton, Pa. Бр. Пр. Богор. 195.05
4736 Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С. 9.25
4737 Latrobe, Pa. бр. св. Михаїла 38.50
4738 Troy, N. Y. бр. св. Николая 27.90
4739 Seymour, Conn. бр. св. Й. Хрест. 25.30
4740 Oil City, Pa. бр. Пр. Богород. 37.30
4741 Olyphant, Pa. бр. Пр. Богород. 24.25
4742 Lansford, Pa. бр. Пр. Богород. 169.45
4743 Trauger, Pa. бр. св. П. і П. 95.30
4744 Meyersdale, Pa. бр. св. Георгія 4.75
4745 Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С. 9.80
4746 Providence, R. I. Тов. кн. Данила 7.52
4747 Mt. Carmel, Pa. бр. св. Волод. 17.78
4748 Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С. 59.15
4749 St. Louis, Mo. бр. св. Арх. Мих. 48.35
4750 Homestead, Pa. бр. св. Мих. 45.42
4751 McKeesport, Pa. бр. св. Й. Хрестителя 118.70
4752 Дїслані довги від відділів 168.41

Дохід за Юнїй і Юлїй 6. р. єсть 10,226.61
Готівка в кінцем Мая була 22,335.44
Процент від гроший, вложених в Питсбурских банках 1,292.67
Надвишка, яка єсть в банках, а котра не була записана в книгах секретара 316.53
Разом дохід єсть 34,171.25

Розхід за місяці Юнїй і Юлїй 6. р.

Посмертне по бл. п. Павлї Вархоляк, Алегени, Па. 600.00
„ „ „ „ Іванї Павлик, Лансфорд, Па. 600.00
„ „ „ „ Осифі Дедич, Перт Амбой, Н. Дж. 600.00
„ „ „ „ Марії Лазорчик, Олифант, Па. 600.00
„ „ „ „ Тимку Вереміньскім, Ню Александрія, Па. 600.00
„ „ „ „ Юрію Бировчак, Джесеп, Па. 300.00
„ „ „ „ Анні Фецко, Нортгемптон, Па. 300.00
„ „ „ „ Стефані Мигалик, Питсбург, Па. 300.00
„ „ „ „ Анні Олїяр, Шамокін, Па. 300.00
„ „ „ „ Петрі Сальон, Шамокін, Па. 100.00
„ „ „ „ Ільку Должицкім, Гейзелтон, Па. 600.00
„ „ „ „ Миколаю Желем, Ню Йорк, Н. Й. 600.00
„ „ „ „ Меланії Ясінь, Маганой Плейн, Па. 300.00
„ „ „ „ Тимку Цап, Сейр, Па. 600.00
„ „ „ „ Войтіху Рудім, Гейзелтон, Па. 600.00
„ „ „ „ Теодорі Хованець, Пасейк, Н. Дж. 485.00
Сирітска часть по бл. п. М. Лазовскім, Шамокін, Па. 200.00
„ „ „ „ Асаф. Ладна, Еліанор, Па. 300.00
„ „ „ „ Вас. Дуньскім, Ст. Клейр, Па. 300.00
„ „ „ „ Андр. Євусан, Олифант, Па. 50.00
„ „ „ „ Семанї Дуда, Трой, Н. Й. 261.94

Запомога для Михайла Войтила, Травгер, Па.	100.00
„ „ Андрея Сивак, Лейтроб, Па.	50.00
„ „ Івана Петрик, Джесеп, Па.	100.00
„ „ Феликса Мачуга, Ню Йорк, Н. Й.	100.00
„ „ Андрея Тельманик, Еліанор, Па.	100.00
„ „ Михайла Клованич, Плезант Валі, Па.	100.00
„ „ Михайла Мадзюх, Шамокін, Па.	100.00
„ „ Григорія Цеплого, Форд Сіті, Па.	50 00
„ „ Йосифа Юрчага, Ґренвил, Н. Й.	200.00
IX. Головна Конвенція, Скрентон, Па.	2,500.00
Платня Гол. Урядників за Юнїй	105.00
Орган Союза за Юнїй	607.70
Рент офісу за Юнїй	15.00
Бонди гол. Урядників	52.00
Похор. кошта по Петрі Коцан, Ормрод, Па.	79.25
Почтові видатки касієра до Конвенції	16.88
За бюро для рекорд. секретара і стіл до офісу	36.00
Асекурація маєтку Союза	9.67
Орган Союза за Юлїй	607.30
Платня гол. Урядників за Юлїй (секретар рекорд. за пів місяця $25.00)	130.00
Рент офісу за Юлїй	15.00
За головні книги до Р. Н. С. (card system)	129.55
Почтові видатки гол. секретаря за Юнїй і Юлїй	27.49
За книги декларацїйні і другі друки	60.50
Разом розхід за Юнїй і Юлїй	13,588.28

Зіставлене:

Разом дохід виносить	34,171.25
Розхід за місяці Юнїй і Юлїй	13,588.28
Ґотівка в кінцем Юлія с. р. єсть	20,582 97
З того Сирітский Фонд виносить	16,081.06
Фонд Розпорядимий	4,501.91
Загальний стан каси з кінцем Юлія єсть	$20,582.97

К. Кирчів, предсідатель. *С. Ядловский*, секретар,
А. Шаршонь, касієр,

308 Нових Членів.

В місяцю Юнїю і Юлїю с. р. приступили до Р. Н. Союза слїдуючі нові братства і члени.

Товариство імени Ів. Наумовича
Philadelphia, Pa., Відділ 138.

Онуфрій Заяць
Павло Качмарчик
Іван Лапчиньский
Александер Прокопик
Стефан Мурянка
Іван Боднар
Василь Смакула
Матій Головкевич
Николай Ішек
Александер Лапчиньский
Юрій Прокопик
Николай Павелчак
Іван Павлишин
Ілія Яслик
Іван Борик
Теодор Павлишин
Алексій Смакула
Павло Качур
Атаназій Шопа
Конст. Смакула

Братство Пресв. Богородиції,
Oil City, Pa., Відділ 139.

Андрій Війтик
Петро Буряк
Сидор Вархоляк
Стефан Буряк
Матій Опалка
Іван Фрис
Семан Романчак
Никола Фрис
Йосиф Романчак
Никола Олексяк
Іван Опалка
Філярет Опалка
Йосиф Опалка
Леон Опалка I.
Леон Опалка II.
Кузьма Опалка
Петро Опалка
Йосиф Палиця
Теодозій Олексяк
Матій Бурка
Андрій Буряк
Павло Буряк
Андрій Буряк
Никола Синявский
Павло Копчак
Орест Бурка
Михайло Бурка
Іван Галько
Яков Турковский
Григорій Струс
Теодор Чайка
Павло Вархоляк
Михайло Гічка
Іван Ільчишин
Павло Галайда

в. 1. Іван Лабовский
Михайло Стельма, дитина
в. 2. Стефан Сорока
Василь Вербич, дитина
в. 3. Гнат Хомяк
в. 6. Юрій Бенца
Василь Пелепець
в. 7. Василь Тихавський
Дмитро Стицовян
в. 8. Антося Нецьо, дитина
в. 10. Мілько Хома
в. 13. Григорій Попович
в. 15. Дмитро Зинчак
в. 16. Марія Панько, дитина
Анна Панько „
Андрій Панько „
Іван Панько „
в. 19. Фецьо Бетлей
Анна Лиґус, дитина
Анна Мороз „
в. 20. Петро Ґостиньский
в. 22. Стефан Стовчик
Василь Виндас
Антін Курилка
Клемен Курилка
в. 23. Іван Голиндяк
Антін Чурґович „
в. 26. Михайло Чурила
Калїстрат Корбич
Юрій Михальчик
в. 28. Іван Федак
Матій Паленьский
Матій Онушканич
Валко Ґарбач
Кароль Грицай
Блажен Мадяр
Іван Боївка
Олекса Кульпа
Войтїх Соха
Григорій Бохна
Микита Гарбіст
в. 30. Михайло Коваль
Василь Пех
Семан Поливка
в. 32. Іван Пачак
Іван Рейда
Василь Деманчук
Стефан Думнич
Андрій Чонка
Михайло Тирпак
Василь Радич
Катерина Молчан
в. 33. Николай Шутурма
Іван Превозник, дитина
Марія Превозник „
Михайло Смаляк „
Павло Смаляк „
Бартош Куба „
Анна Москаль „

в. 36. Михайло Присташ
Йосиф Прачко
в. 37. Никола Пастернак
Стефан Гнатко
Максим Косяк
Юрій Худик
Єва Фепич, дитина
Анна Фепич „
в. 40. Петро Гарисим
Николай Бойко
Іван Копко
в. 41. Іван Лесняк
Френк Робок
в. 42. Марія Мішечко, дитина
в. 45. Теодор Бучацкий
в. 46. Іван Стшелец
Стефан Дробняк
в. 47. Михайло Гриневич
Іван Лучичка
Ігнат Есик
Дмитро Дзюба
в. 48. Іван Шулик
Петро Сенько
Олекса Малинчак
в. 52. Ілько Фалендиш
Йосиф Кравець
Михайло Бакош
Іван Сташко
в. 53. Антін Хромчак
Юрій Возничак
Олекса Мілько
Пилип Двуліт
Іван Хомяк
Василь Гонос
Стефан Гарко
Михайло Бурик
Йосиф Сивапич
Параска Когут
Іван Бобик
Ясько Кузьо
Юрій Вульота
Антін Бек
Антін Куземка
в. 55. Антін Боґдан
Дмитро Староцак
в. 56. Орест Каршиевич
Александер Вуйцік
Гаврило Соколовский
в. 58. Йосиф Кшивіньский
в. 59. Андрій Бабашевич
Павло Коцан
в. 60. Максим Соха
в. 61. Іван Греш Петрик
в. 62. Теодозія Цимбала
Іван Пухир II.
Параска Микитяк, дитина
в. 63. Никола Вейґер
в. 67. Григорій Франчак
Стефан Циган
в. 68. Емілїян Горощак
в. 69. Йосиф Черган
в. 70. Михайло Снадик
в. 75. Марія Полнак, дитина
в. 76. Василь Пищейвот
Михайло Кадубець
Андрій Гутка
Станислав Бучак
в. 78. Семко Мицьо
Теодор Муляк
Ігнат Бай
Яков Маслей
Іван Брила
в. 81. Емілїян Штуран
в. 82. Станко Йіж
Йосиф Михалик
Юрій Гатрак
Михайло Орендаж
Іван Гречун
в. 84. Юрій Добош
в. 85. Дмитро Лабун
Стефан Устяньский
Николай Двуліт
в. 90. Ігнат Мацко
Фецко Козак
Андрій Зановяк
Йосиф Русиняк
Петро Добровольский
Микола Цотій, дитина
в. 91. Анна Рейда
Іван Сулина
Михайло Дунак
Николай Федишин
Николай Федорко
в. 92. Григорій Скоцень
Петро Крайнїйский
Никита Симчишин
Іван Драґун
Иорфирій Молодецкий

Дмитро Муцак
Семен Николайко
в. 95. Іван Пучек
Іван Даніш
Іван Кайс
в. 96. Іван Лапицкий
Максим Хорощак
Модест Завиньский
в. 98. Петро Худик
Михайло Худик, дитина
в. 99. Іван Бурко
Іван Лукач
Іван Деліман
Гринь Сливиньский
в. 102. Стефан Бесїдецкий
Михайло Кедьо
Никола Варш
Никола Качмарчин
в. 103. Юрій Довгомиля
Василь Млавець
в. 104. Федор Ющак
Семен Ґурнак
Онуфрей Урицкий
Леон Старух
Василь Антош
Юрко Бажан
Андрій Корнитас
Анна Кравець, дитина
Антін Щенецкий
Зиґмунт Рубовский „
Йосиф Соболь
в. 106. Василь Зелїнка
Стафан Горей
в. 107. Ханас Марія, дитина
в. 108. Антін Волошин
Хрисостон Кориндович
Антін Паляниця
Адам Дудек
Мартин Дудек
в. 109. Павло Хованець
в. 110. Федор Гопта
Іван Головач
Федор Сулик
в. 111. Антін Польний
Михайло Мошара
Антін Гера
Іван Токар
Фецко Теліщак
Іван Белей
Дмитро Бац
в. 113. Онуфер Коземчак
Петро Хитла
в. 114. Петро Повханич
Василь Дуркот
Михайло Ковтан
Михайло Герканич
Антін Ґатнер
в. 115. Івац Лярис
Андрій Сакоский
в. 116. Іван Пона
Йосиф Пона
Николай Ґерула
в. 121. Юрій Младенець
Олекса Чихут
в. 123. Яков Павлишин
Ігнат Сиґнатович
Андрій Худецкий
Кость Ничиник
Григорій Бомба
Василь Богуслав
Андрій Перець
Александер Бана
Йосиф Тулїґлович
Михайло Няй
Роман Лабовицкий
Василь Болик
Василь Лупчаньский
Фильо Когут
Лука Костишин
Юрій Корнутяк
в. 124. Теодор Стапай
в. 126. Васко Павлич
Йосиф Михрина
Кость Рейдовян
Михайло Гован
Іван Буліщак
в. 131. Марія Бурштин, дитина
Іван Рилжик „
Петро Лїґер „
Анна Стецик „
Іван Середеньский „
в. 132. Аким Ґлюс
в. 133. Григорій Конопад
в. 134. Михайло Мушко
в. 137. Василь Патик
Іван Черняк

Теод. Лабовский, рек. секретар.

ДОПИСИ.

З Ню Йорку, Н. Й.

Страшна смерть постигла нашого брата, Миколая Желема, в Суботу дня 21. Липня с. р. о год. 3. по полудни. Він робив в шапі на елевейтрі. Коли їхав до гори, вкопив його елевейтер і убив на місци. Небіщик походив з села Мацини Великої, повіт Горлиці в Галичині. Був ще нежонатий, прожив літ 28. Заплачуть гірко його родичі в старім краю, коли довідають ся про такий сумний конець свого сина! На потїху опечалених родичів і цілої родини треба сказати, що покійний був чоловіком чесним й трудящим, а до того дбалим про свою родину, бо належав до братства і до Союза. Наше братство справило йому величавий похорон і відпровадило його тіло на місце вічного спочинку. Честь його памяти і блаженний супокій його праведний души! Всїм членам нашого братства складаю на сїм місци сердечну подяку за численну участь в похороні бл. пам. Миколая і за послідну прислугу свому братови.

Ступайте, дорогі родимцї, в слїди пок. Желема! Він, хоч молодий і самотний, записав ся до братства і до Р. Н. Союза. За те похоронили його по християньски і його родина в старім краю дістане по нім хорошу памятку. Знати будуть його родичі, за що виховували свого сина. Миколай уже в темній могилї, але родичів своїх забезпечив від чорної години на старі літа! А чи богато знайде ся у нас таких вдячних синів, як бл. п. наш брат Миколай Желем?.. Не будьте, братя, рівнодушні для тих, що викормили вас своїм крівавим потом, не забувайте за своїх старень ких батьків і за свою родину в старім краю! Памятайте і про свою власну будучність і про будучу долю ваших жінок і дітий! Приступайте гуртом до руских братств і до Р. Н. Союза, бо ніхто не знае, що йому від Бога призначено!

Від братства сьв. Володимира в Ню Йорку, від. Р. Н. Союза ч. 108.

Я. Корнат.

З Порт Джервіс, Н. Й.

Жиемо на вільній земли, в країнї свободи слова і письма. Ніхто тут не накидає нам своєї культури анї свойого язика. А прецінь богато наших Русинів послугують ся польским „абецадлом“ і нібито польскою мовою. Не знаю, яка сему причина і чому то вже раз наші родимці не скинуть з себе тої ляцкої одежі?.. Як ще хто в Галичині уживав польского письма, то можна було оправдувати ся бодай тим, що там така „мода“, що по польски пишуть всї „вчені“ люди... Алеж тут нема польскої гакати, тут по польски розуміють так само як і по руски!... Чомуж деякі наші люди придержують ся руками й ногами тої ославленої „польскої культури“?! Я бачив нераз, як наші дівчата або хлопці пишуть листи до своєї родини в старім краю або й тут в Америці і все тим польским „абецадлом“. Чи-ж не сьміх людям сказати? Тато Русин, мама Русинка, уся родина руска, а їх донечка або синочок переписують ся з родичами польскою мовою! А що то за мова... Більше слів руских, як польских! І вам не сором говорити до батька-неньки чужою бесїдою? Ти сину і ти донько! Пригадай но собі свої дитячі літа. Чи польскою мовою сьпівала мати над твоєю колискою? Чи польскою мовою учили тебе родичі молити ся до Господа Бога? Чи польскою мовою говорить твоя рідня? Чи польскою мовою сьпівають і проповідують в вашій церкві? Сумно, дуже сумно, дорогі братя і сестри, що ви намагаете ся випхнути з себе усе те, що вассали з грудий матерних! Мова — се найбільший дар божий, а ви соромите ся її і калїчите чужим „абецадлом“ і чужим ломаним язиком. Хто не шанує своєї мови, той її не варта! Шануйте свою рідну мову як найдорожший скарб, не скверніть її і не плюгавте, бо Бог буде карати! Навчіть ся на память і запишіть собі у своїх серцях отсї слова нашого славного Кобзаря, Тараса Шевченка:

Во хто матір забуває,
Того Бог карає!
Чужі люди цурають ся,
В хату не пускають!

М. Захарків.

„SVOBODA„
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа в Америці і орґан „Р. Н. Союза“ виходить що тиждня в Четвер і коштує:

В Америці на 12 місяців $2.00
До старого краю на 12 місяців $3.00
В Америці на 6 місяців $1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“ через Книгарню Шевченка ул. Театраль-на ч. 1, Львів, а російскі Українці через Книгарню „Кіївскої Старини“ Безаківска 14, Кіїв.

Оплачувати ґазету треба все-гда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрова-них листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Мо-ney order, то є карточку, котру дістанеся від почтаря або аґента на експресовім офісі, пішіть нам, бо без того ми не можемо грошей дістати.

Адрес:

„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щоби єго адрес змі-нити мусить подати нам, кромі нового, також свій старий адрес.

Льоґіка кнутопоклоників.

Щоб пов. читачі не посудили мене, що безпідставно хочу забавитись в критика, постараюсь о скільки можливо мое писане умотивувати.

Не всі Русини користають з „добродійств“ олифантскої „Правди“, читаючи еї, тож не завадить часів від часу познакомити їх з „премудростію“ твердих писаків.

Не буду тутки розводитись широко, бо на висвітлюване усіх печатаних в „Правді“ „Отвѣтовъ“, „Чудес“, про „Чортів“ і „Риби“, і „Єгипетских ворожок“ і т. п. плюгавств, якими „просвіщають“ твердо Русей своїх читачів — шкода псовати чорнила й часу, однак в послідним числі того затабаченого „журнала“, впала мені під око локтева статя, котра „премудростію“ перевисшає усі, на які колинебудь здобулась кацапска мозговниця.

Отже під заголовком„ Пару словъ по случаю отбывшойся конвенціи Р. Н. Союза“ якийсь украіноід, С. Д. С., виплювавши усі кацапскі арґументи на нашу орґанізацію, вчепивсь як ріпак пьсого хвоста, сьогорічної конвенції, а властиво поодиноких делеґатів, а знаете, пов. читачі, про що? Ото в затабаченій мозговниці царолиза не може ніяк помістити ся, чому присутні делеґати згодились на зненавиджену через московских прихвостнів фонетику... Виллявши крокодилі слези за возлюбленними буквами ъ, ѳ, ы, ѣ, без котрих, після гадки кнутопоклонника, Русини не можуть (?) обходитись. вчепивсь знова делеґатів, котрі нібито на „попиків-радикалів“ готові були і рідної неньки відріктись... Але не досить на тім! Затабачений московфул посунувсь в своїй брехни так далеко, що каже, нібито за проводом о. Струтиньского, присутні „попики-радикали“ робили такі свисти, тупаня й крики, що мало шиби з вікон не повилітали!...

Що усе те крайня брехня, можуть посьвідчити усї присутні на конвенції бувші пп. делеґати. Крім сего внески ставляні на тій же конвенції через наших сьвящеників сьвідчать аж надто, що тим „попикам-радикалам“ не ходило — як бреше затабачений кацап в „Правді“ — о якийсь там job, але о піднесене нашого народу з відвічної темноти, про що може переконатись кождий, незаряжений глупотою „твердих“, наш робітник.

Не ходить мені о се, щоб боронити наших сьвящеників, бо у них досить сил самих себе боронити, але як бувший делеґат, почуваюсь до обовязку станути в обороні ухвалених прав тої одинокої рускої орґанізації, якою є Р. Н. Союз.

Не завадить вкінци згадати ще і про християньске „чуте“ московских лизунів, з котрим вони при кождій нагоді так висдавляють ся. Отже затабачений „автор“ висше згаданої статі, в своїх „благородних“ виводах, не призабув в падлючий спосіб плюнути і на покійних оо. Бончевского та Нижанковского!.. Повітав в дійсно кацапский спосіб псів на нещастем дітккнутих оо. Підгорецким і Тимкевичу, опісля змішав своєю передньою ногою „все“ і „вся“, як горох з капустою, то зн. „холеру“ Руси з сьв. Патроном Р. Н. Союза... Опісля „сховалоя“ під букви С. Д. С. й „слухама“ з настороценими ослячими вухами, як у Украінців трава росте...

Михайло Беля.

Что сіе?

Недавно сему розсилали деякі духовники американьским уніятским сьвященикам ось таке письмо:

„Всечестнѣйшіи Отцы, Любезные Братя!

Изъ урядового письма Папского Делегата адресованного до О. Александра Дзюбая — довѣдалисьмеся, что „Congregatio de Propaganda Fide“ изъ дня 19-го Апрѣля 1906. ухвалила для Амер. Русиновъ Гр. К. Епископство заложити — и что сію ухвалу Римскій Отець потвердивъ. — Изъ другого источника довѣдалисьмеся — что Папскій Делегат — ровночасто уcловилъ 2—3 духовниковъ —кандидовати 3 тутейшихъ духовниковъ на станъ першого Гр. К. Русского Епископа. — Перша вѣсть есть для всѣхъ Амер. Русиновъ радостна — ибо наконецъ сполнится наше общее желаніе. — Но тѣмъ смутнѣйша есть друга вѣсть — ибо показуе, что о насъ безъ насъ хотять распоряджати. — Мы неможемъ на тое годитися чтобы вылывъ и прихильность 2—3 духовниковъ рѣшила въ такъ важной справѣ. — Конечно потрѣбно, чтобы и мы хотя не всѣ але больша часть Русского духовенства — заявили наші желания и мнѣніе въ вопросѣ особы будущого нашего Епископа. — Епископъ мае быть Е пископомъ всѣхъ насъ а не только 2—3. Прото чтобы въ семъ великоважномъ вопросѣ прійти до якого то порозумѣнія. — Мы ниже подписанны нуждымъ считаемъ всѣхъ духовниковъ на одень дружескій съѣздъ запросити. — И понеже всѣмъ намъ сойти ся въ одномъ мѣстѣ — про великую просторонность отдаленіе и про великіе выдатки дуже трудно, проте запрошаеме Всеч. О. и Друзей съ околицы Wilkes-Barre, Hazleton, Shenandoah, Philadelphia и New York — до New York-у до Union Square Hotel 14-th Street 4. Ave. на 16. Августа на 10 годину предполуднемь. А Всеч. О. и Друзей съ околицы Pittsburg и Cleveland — до Pittsburg, Pa. Hotel Henry, 5-th Ave. на день 21-го Августа рано о 10. годинѣ.

Протоколъ дружеского совѣтованія въ New York переслется на совѣтованіе до Pittsbueg — для удобренія.

Всеч. Отцы, Любезные Братя! Се есть година 12-та — тепер маеме дати чути свой голось въ томъ важномъ вопросѣ — бо потомъ буде запозно — якъ накинуть намъ особу неспособну — нашимъ обстоятельствамъ неотповѣдну. Не спѣмъ! До працѣ всѣ!

Съ братскимъ поздоровленіемъ и почтеніемъ остаеме

О. Корнилій Лавришинъ,
О. Алексій Голошнай,
О. Михаилъ Балогъ,
О. Орестъ Злоцкій,
О. Л. Левіцкій,
О. І. Чаплиньскій,
О. Н. Струтінскій,
О. Н. Подгорецкій.“

———

Поминувши чудернацкий язик і правопись сего „славного“ документу мусимо завважати, що декотрі сьвященики підписані під сею відозвою без їх відомости і волі.

Кпинами хиба з боку Пропаґанди треба вважати се, що она поручила ставлене кандидатів на епископа 2—3 духовникам, але не менчі кпини і се з боку підписавших відозву, що они без відомости декотрих також гр. кат. духовників, а головно без відомости народа вибирають якихсь кандидатів на епископа.

Що правда, після напої гадки до гр. кат. епископства в Америці, если оно взагалі колинебудь буде — ще дуже а дуже далеко — алеж все таки духовники старающі ся о епископа повинні іти раз витиченою дорогою, яку і самі за слушну узнали, а не якимись манівцями, та ще крадькома.

Єли кандидатів на епископа вибирають без відомости і волі народа, тоді еслиб такий кандидат справді став епископом, народ може слушно сказати: „вибралисьте собі епископа, то і платіть на него самі; ми на его удержане не дамо ані цента!“

Цікаво булоб також знати, яких то „Друзей“ кликав повисший комітет на згаданий мітинґ? Чи не мадярских патріотів з каблуковатими носами? Тай яке право мали бути присутними на сім мітинґу які небудь „Друзя“, а народ, вірники — ні?!

Зачуваемо, що в Ню-Йорку вже мітинґ відбув ся. Кандидатами на епископа вибрано: Оо. К. Лавришина, А. Дзубая і Н. Стефановича. Кажуть, що о. Лавришин мав говорити, що хоч би мав втратити весь свій маеток, то таки епископом буде, а між тим з другого боку доходять нас вісти, що о. Лавришина его власні парохіяне за попа не хочуть мати, не то що за епископа.

Єсли зважити, що недавно ще тому скликував ся з такою великою помпою гр. к. Конґрес, що секретар скликуючого комітету запевняв публично, що невдовзі такий Конґрес відбудесь і т. д., то ся нова греко-католицка акція мусить кождого зачудовати і кождий мусить питатись: Что сіе? — Забавка дитяча, чи маячене хорих? — Мабуть одно і друге.

Вісти з Росії.

— До одного готелю в Одесї прибула хорошо приодіта панночка і заняла один нумер. По хвилі вийшла із своєї комнати і спитала портієра, де мешкає ґенерал-ґубернатор Кавльбарс. Одержавши потрібні поясненя, вінла з торбинкою в руках вказаною дорогою. Коли доходила до входових дверий ґубернаторскої палати, випустила необережно з рук торбинку, а за хвилинку по сїм наступив страшний вибух. В тій торбинці була укрита бомба, призначена для Кавльбарса. Дївчина вернула поспішно до готелю і револьверовим стрілом відобрала собі жите. Була вона дочкою ґубернатора військового округа в Варшаві, Прінца. Панна Прінц числила 19 літ житя і належала від якогось часу до партії терористів.

— Виявило ся, що в бувшого ґенерал-ґубернатора Москви, Дубасова кидала бомбу донька відомого героя ґен. Міщенка. Від експльозії бомби вона утратила три пальці.

— На оболоню під Царским Селом відбували ся звичайні літні маневри під проводом вел. князя Миколая Миколаєвича, одного з найбільших сатрапів Росії, котрий сьвідомо й отверто стремить до привернення самодержавя. Підчас тих маневрів острілювали ся взаїмно обі атакуючі сторони сліпими набоями. Вел. князь Миколай сидів осторонь на кони і приглядав ся маневрам враз з иншими ґенералами. Нараз понад головами цілої сеї дружини перелетів град куль. Сейчас затрублено до відвороту, а ад'ютанти розбігли ся з розказами окружити усї ті відділи ґвардії, із сторони котрих падали стріли. Арештовано кількадесять вояків. Петербурскі часописи константують сей факт і кажуть, що замах на вел. князя був добре обдуманий, але передчасно виконаний, бо жовніри стріляли з віддаленя двох кільометрів. Сей замах так перестрашив великого князя Миколая, що він зрік ся бути диктатором на случай заведеня диктатури, а навіть зложив гідність ґенерального вожда військ петербурского округа.

— З Гельзінґфорсу доносять: Военний суд в Свіборґу працює дальше. 11-го Серпня розстрілено пять жовнірів і двох 21-літних офіцирів: Кохановского і Емілянова. Батько Кохановского е полковником ґвардії в Петербурзі. Матір Емілянова благала царя о ласку для свого сина, але надармо. Обох офіцирів розстріляно по першій розправі і похоронено під мурами кріпости без найменьших військових церемоній.

— Варшава, 13 го Серпня. Ґенерал ґубернатор Скалон не міг собі дати ради з революціонерами польскими і просив царя, щоб взяв його звідси на якесь инше спокійнїйше місце. Цар вислухав його просьбу й іменував Скалона ґенерал-ґубернатором Фінляндії. Сей Скалон мав порадити в Петербурзі, щоб над цілою Польщею заведено стан облоги. О сїм довідали ся польскі революційні партії і розпочали погром російских властий. На случай коли б над Польщею заведено стан облоги, обіцяють революціонери вимордувати усїх Росіян, живучих в королівстві польским.

— Варшава, 15-го Серпня. Вчера розпочали ся тут кровані революційні запусти. До жовнірів і поліціянтів стріляють польскі терористи мов до воробців. Всї поліційні стації атакують революціонери бомбами; кількадесять осіб убито, а богато ранено. Варшавскі Росіяни утікають з міста; між втікачами много урядників і поліціянтів. Обчисляють, що в одним дни убито або ранено понад 100 осіб з урядничих кругів.

— В иньших польских містах така сама анархія. В Лодзі убили революціонери 2 жовнірів і трох поліціянтів; в Радомю постріляно кількох поліціянтів, а бомба, кинена на поліційну стацію, розірвала на кусні жінку і діти капітана поліції; у Вроцлавку замордовано шефа поліції і ранено богато поліціянтів; в Плоцку ударили революціонери на всї поліційні стації і убили або поранили кількадесять осіб; в Сосновицях 40 тисяч робітників і гірників (майнерів) ведуть кроваву борбу з місцевим ґарнізоном; в Дуброві гірничий висаджено динамітом майже всї поліційні стації; в Ченстохові від гуку бомб потріскали шиби в вікнах, а богато поліціянтів і жовнірів убитих і ранених.

— Петербург, 16-го Серпня, Князь Васильчиков, новий міністер рільництва заявив, що справа аґрарна не може бути розвязана на підставі примусового вивласненя. Щоб однак улекшити хлопску нужду, правительство розпарцелює добра короннї і ті землї приватні, що їх властителї виставлять добровільно на продаж. Не дістануть ані кусника землї ті мужики, що беруть участь в революційнім руху. Тим способом думае правительство віддягнути селяньскі маси від теперішних заворушень і привязати їх до воза реакційного.

— На 87 провінцій в російскій державі є лише в пятьох нормальне житє. В 40 провінціях правительство оголосило стан облоги, в 27 стан военний а в 15 стан виїмковий. Се мае бути доказом могучости реакційного правительства... На ділї се найлїпший знак, що революційний дух обхопив цїлу Росію.

— Петербург, 17-го Серпня. Після обчислень російскої преси в цілій державі заморловано в послідних двох днях 3.000 осіб. В одній місцевости звели хлопи кроваву борбу з козаками і присилували тих послідних до утечі. Теперішний стан в Росії можна сьміло назвати анархією. Ніхто не е певний свого житя, ані свого майна. Найстрашнїйше те, що гинуть сотнями люди зовсім безвинні, як женщини, діти, немічні старці і т. и.

Про Украінців на Угорщині.

(Конець).

Угоруска інтеліґенція не істнує. Є, правда, досить значне число сьвящеників, дяків, учителів, змінка урядників, вийшовших з народа, та всі вони зачисляють себе до Мадярів і не інтересують ся нічим, що виходить поза межі Угорщини. Виховані в глухій провінції, не знаючі ніяких иньших язиків крім мадярского, не читаючі нічого крім мадярских часописей і книжок, вони дуже мало образовані, а що притім сильно боязливі, боять ся особливо підозрінь в нелояльности в відношеню до Мадярів. Задля того вони до нічого не вторкають ся і не беруть найменшої навіть участи в „рутеньскій“ діяльности. Ось до чого може довести людий

боязливість і нечуваний сервілізм, доходячий аж до самознищення. І чи ж такі люди можуть бути провідниками народу, як то буває всюди з інтелїґенцією, чи можуть вони зробити що-небудь корисного для народу? Вони довели прямо положене до того, що один з них пише ось які річи: „В моїм рідним селї жие около 2000 Русинів і страх! З них не більше як 6 уміють читати і писати! Менї соромно, що я Русин."

Правда, Мадяри — страшенно шовіністична нація, цїлковито безцеремонна в відношеню до своїх немадярских співгорожан. З ними неможливо зжити ся кому чоловікови, який заявив би отверто, що він немадярский патріот, а припустім, румуньский або словацкий. Лїтература про відношене Мадярів до немадярских націй дуже велика і вельми поучаюча, хоч, на жаль, мало знана за границями Угорщини. Примір мадярского шовінізму ми бачимо навіть в ново вибранім парляментї. Коли словацкий посол Юриг жалував ся на нарушене посольскої недоторканости мадярскими жандармами і просив парлямент розглянути його жалобу „не вважаючи на те, що я Словак", то при тих словах один мадярский посол закликав: „значить ся, ворог вітчини!" І президент мусїв протестувати против того, щоб хтонебудь робив подібні замітки без доказів. Коли-ж, иншим разом, румуньский посол Мигалі жалував ся на над'ужитя при виборах і заявив, що се проста вигадка, будьтоби румуньске духовеньство підбурювало народ, — йому перервав один мадярский посол, крикнувши: „Мовчати!" Се лише один з менших примірів мадярского джентельменства. І мимо того уважають ся Мадяри в очах майже цїлої Европи, по крайній мірі в очах европейскої преси, якимсь народом лицарским, незвичайно відданим свободі і геройским борцям за неї. Сей погляд вкоренив ся еще в 1849 роцї, в часї угорскої революції проти австрійского правительства, при чім в Европі мали на приміті лиш факт виступленя проти правительства, а ніхто не входив глубше в його причини, ніхто не звертав уваги, що то борола ся лише шляхта за свої привілеї, яких вона на дїлї й добилась і при їх помочи гнете до сього часу не тілько усї немадярскі народи, але і неупривілейовану масу свого таки люду, хоч за послїдним признані в законодавстві деякі полекші. Час би вже позбути ся тих ілюзій і бачити в Мадярах лиш то, що вони із себе в дійсности представляють.

Але навіть при всїм тім можлива деяка національна робота, доказом чого служать Словаки, Серби і Румуни, котрі мають свої школи, свої національні заведеня, свої часописи, свою сьвідому інтелїґенцію. Вони вислали в новий парлямент — мимо правительственного терору — свої послів (висше 20 мужів, з них 4 Сербів, 8 Словаків, прочі — Румуни), котрі завязали коаліцію і, як один солїдарний опозиційний кружок, не мало причинили ся до ослаблення мадярского панованя; не пристали до коаліції лиш Нїмцї, котрих Мадяри у свій час задобрили, починивши їм деякі уступки і — Русини, котрих, на жаль, в парляменті нема. На дїлї вибрані були два рускі сьвященики — Михаїл Артим і Андрій Дудич, і один сусїдя — Георгій Негребецкий, та всї вони, як „греко - католики", записались Мадярами і в мадярскі клюби, при чім всї три — в ріжні клюби: Негребецкий — в конституційний, Артим прилучив ся до народної партії (клерикальної), а Дудич — до кошутївскої, що стоїть тепер при державній кермі і що найбільше шовіністична із всїх прочих. Правда, трех послів, хочби вони й утворили національний клюб, не богато би зискали і навіть в союзі з немадярскою коаліцією не добились би ніяких прав для Русинів в виду цїлковитої переваги Мадярів. Але вже сам факт істнованя руских послів мав би велике моральне й національне значіне, а в найгіршім разі доказував би, що на Угорщинї живуть еще Русини. Та при теперішних обставинах нема анї морального значіня, анї не буде жадних політичних здобутків, бо під мадярским плащем сї посли не вдіють нїчого для своїх Русинів і для своєї національности. Вже скорше можна було дещо осягнути, виступаючи в ролї Русинів мадяронів, задля чого й вступають в мадярскі партії, але, очевидно, вони не бажають виступати під ганебною для них назвою: „Русини".

Між тим угорскі Русини могли би мати більше солїдне представительство в парляментї, если би взагалї виступали як національна група, просьвічена, сьвідома, і відповідним способом зорґанїзована. Володіючи політичним вихованем, могли би провідники Русинів входити в союзи з другими партіями, і за піддержане союзника в одним, могли би перевести свого кандидата в другім окрузї. Та при сучаснім положеню річи про се не може бути й бесїди.

Взагалї, національне положене угорских Русинів безвідрадне і нема навіть надії на його улучшене в найблизшім будучности. Живий національний рух немадярских народів мігби хиба відбити ся на молодіжи, але й її прийшлось би видержати борбу передов сім — не в чужими, — а зі своїми, задля пробудженя свого народу. При теперішній шкільній мадярскій системі годі однак числити на молодїж, а на стару інтелїґенцію треба раз на все махнути рукою. Між тим без інтелїґенції нема приступу до народа, і в тім весь траґізм положеня.

Володимир Гнатюк.
З „Українского Вістника" ч. 5.

Пару слів для розясненя правди.

В 28 ч. „Кан. Фармера" появилась цїкава відповідь на статю тов. Куня, поміщену в 27-ім числї „Свободи". Ся відповідь цїкава, так своїми твердженями, як і скаженою заїлостию редактора. Скаженина конципієнта, правника, вандрівника по Мексику, словом людини заслуженої, многотитулованої в „модерних" часах, оперта на фундаменті пятьдесяти долярів місячної платні, то й чомуж би п. Меґасов не накинути ся мокрим рядном на кождого, хто посьмів би сказати правду про лїберальну партію (без сумнїву, що і консервативна партія в случаю небезпеченьства знайшлаб таких „совістних" оборонців, і їм схотїлоб ся мати також рацію). Пан редактор не знає, що суть люди, що поступають по приказам совісти, а не за блеском монети. Пани із чорних сотень, годовані рядом, на кождім місци хвалять рядове поступоване та попирають його безпідставними сплетнями, які закрашують споминами про борців-мучеників за волю, як Шевченка, Драгоманова та других, щоб легше обманити темні маси. Звідки кати волї мають лице підпиратись під імя покійного Драгоманова, коли йому ніколи не снило ся попирати злодійства сучасних урядів, а боровсь всегда за волю покривдженних мас?

Редактор Меґас твердить, що теперішний устрій державний і уряд е все по волї більшости поселенців, але се лише пуста фраза, якою вдоволяють ся безсовістні люди й нею туманять несьвідомий нарід. Такі то й подібні фрази гомонїли вже давно в Росії, Галичині і всюда, де нарід голосом пімсти, голосом відваги відзивавсь; та подібні фрази ще ніколи не вийшли із уст совістного чоловіка. Прецїнь в Канадї вибори переводять ся зрошем і алькоголем і виходять по волї і в користь банкерів. Корпорації офірують сотки тисяч долярів на жертвенник виборчий; тими грішми платять чередь аґентів, видають „Кан. Фармер" і т. п., й переводить вибори по волї своїй, а опісля страчені грошї на виборчу аґітацію компанії витискають із кровавої працї робучих мас.

Тут певно застережесь п. редактор, що Канада фармерский край й фармер не піде до компанії продавати свою силу. Але чейже в цїлій Канадї не знайде п. Меґас нашого фармера, який не ходив на зарібки, а ще й тепер більша часть ходить. Тай знаряди господарскі фармер нигде инде не купує, лише в компанії, і такой факт не збитий, що громі розпущені на виборах чорнороб зложить назад.

На запитане тов. Куня: „що ряд зробив доброго робітникови?" пан редактор відповідь „оптимістично", що ряд старавсь о компанії, о торговлї, деб маси робітників могли продавати свою силу. Одною із тих великих торговиць є G. T. P. Co. Се не лиш торговиця, а рівня й гарбарня людских скір. За сею рівнею розпинав ся й той міногонадійний ряд, тай „Кан. Фармер" розпинав ся також за сею G. T. P. Co. відповідаючи недовірчивому п. Куневи. Та ба, зарібки в сїй великій та добрій компанії не всїм робітникам виходять на здоровле. Робітники вже зовсім почорнїли, погорбатїли коло зелїзничих доріг. Потратили руки, ноги й молоду силу. а за те собачу платню дістають, що й сїмї своєї прожовити не можуть. Компанія при будові доріг розпоряджу бордом (харчем) опікуєсь сама й каже собі платити за него, як за медицину. Стор із убранем по extra gang-ах також та сама компанія тримає й дере в двоє понад ціну. За почту рядову також плати чорноробе, помимо того, що податки платиш. І так робітник всьо, що заробив через цїле лїто, лишив такой на тім місци, тій самій богатій компанії, лишив і працю і силу свою. Тут й зарізали й вигарбували його.

Недавно лучилось менї здибати ся із чоловіком, що чотири місяці робив у G. T. P. Co. і вертав чорний як земля. Кількадесять миль чимчикував пішки до Вінніпеґу і ніс 15 дол. свого чотири місячного заробітку. Тай той останок, ту мізерію, не дістав грішми, а лише на папері, щоб ще й аґенти поводили його ріжними дорогами та заробили „комішен"; щоб його розпили по готелях, щоб він попав в розпуку на спомин, що зима заплечима, центів нема, силу обрабували, а рідня голодна мре. Хто жерелом пиянства й мордів? Ви, ті, що відкликуєтесь до ряду о поміч проти нуждарів, а такі огидні корпорації, що нищать нашу силу робучу, роблять із вільних людий робучих мулів, ставите на рівні із Драгомановим. Так знайте безсовістні ества, що цїлі округи голосом розпуки дрожать й доведений до розпуки народ, роздавить Гапонів, осудить їх судом своїм правим!

Пан Меґас заневнае в своїй поступовій (?) газеті, що ряд не має права вмішуватись в таку самоволю визиску — шахрайства компаній. Прецїнь ми знаємо, що ряд розпинаесь за тими компаніями, що так нищать вільний край. G. T. P. Co. ряд увільнив від податків, подарував єї безліч акрів землї й ще заґарантував народним добром та податками, що коли би компанія стратила, то ряд зверне єї страту. C. P. R. Co. забрала також чимало акрів землї й двайцятьлїтне увільнене від податків вже минуло три роки тому, а ряд не думае навіть ополатковати землю компанійну, хотяй компанія заробляє — витискає із праці робітників $25.000,000 річно. А наш фармер лише осяде на фармі тай мусить платити податок, а єли не має чим заплатити, то чекає ряд три роки і рахує собі двайцять процент, а коли фармер й по трех роках не заплатить, тоді приходить еґзекутник і бере, грабить все що попаде. Пан Меґас троха переборщив відповідаючи тов. Куневи, що в Канаді суть фармері, що й по 10 літ не заплатили податку. Се не лише вкшварена брехня, але й припелена, й тому просивбим редактора помістити назвиска тих фармерів, що їм добродїйний ряд чекае так довго податки; либонь чи се не за які виборчі справки. Впрочім, єли се правда, що суть фармері, які не могли платити по 10 лїт податку, то скажіть п. Меґас, що розумієте добре „модерні часи", чи справді се такий великий гараздь коли хлїбороби навіть податку не в силї заплатити?!

Редактор „К. Фармера" також вважае се за поступ і уневняе народ, що ряд не винен, що компанії множать ся в Канадї і нищать край. Він каже, що ряд не має права вмішувати ся до приватної ініціятиви горожанина. Се не аби який поступ, його треба зрозуміти аж в „ширшім" значіню того слова. Коли ряд не може спинити самоволї богатирів, то ряд такий нї до чого, й лїпший хлопский параґраф. Алеж бо се звістна річ, що ряд сам робить міліонерів і пьсондрує край. Прецїнь Сифтон, той великий лїберал й „покровитель" Русинів, та хлїбодавця рядових собак, пішов в парлямент зовсім не грішним, а за 5-лїтне „ухтиве" урядоване призбирав звиш $1.000.000. Сей патріот фіґурував не лише в рамцях „Канадийского Фармера". T. Burrows-вибор ряд продав за безцїнь вибор штучки мілїон акрів тімберового лїса по 16 і пів цента акер, бо се швагер Сифтона. Й се з певностию не нищене лїсів й не вина ряду, що сї панки так самовільно граблять, нищать вільну землицю? Та не лише лїс Борровс купив по 16 і пів цента за акер, але й земля вся перейде із часом в його кіхтї, бо він умів зробити таку умову із рядом, що поки лїс буде рости, так довго він має право рубати його. А прецїнь Борровс не годен зрубати нараз лїс на міліонах акрів, а рубає в одним місци, а в другім молодий лїс росте й буде рости так довго, доки й земля за 16 і пів цента не перейде в його власність. П. Меґас! щоби такі факти оправдувати-побілювати, на се треба бляшаного чола, а вже хиба дитина скаже, що се поступ.

Ряд не має права вмішувати ся в приватну ініціятиву горожанина, а має хиба право продавати найлїпшу землю компаніям на бізнес. а поселенцїв, що хотїлиб єї обрабляти, то їх посадить в мочари та скали? Се е очевидне, що Саскачеван Валей Ленд Ко. закупила найкрасшу землю по $1 акер, й то ряд змилосердив ся над компанією й зажадав лише по 10 центів „кеш", а вартість землї вскорі підскочила до $15 акер і тим способом банкери заробили по 14 долярів на однім акрі і зачнуть певно під слїдуючі вибори будувати яку колію або фабрику, щоб фабрикувати людскою силою. В сей то спосіб повстають міліонери із сьвятою власностию, із заграбленим народним добром. Фармер, коли би котів купити кусок землї, то ряд скаже собі сейчас заплатити вартість з гори, бо полекші бідакова нема. Ось ся просьвіта закрита в „Канадийскім Фармері", а яничари силомиць хотять засипати очи бідакам, щоб на слїпо вірили в двозначну лїберальну доброту. Нашим патріотам не шкодить крити такі плюгавства.

Ім се зовсім не перескаджае симпатизувати полегонськи із Павликом, Франком і иншими; а навіть у ювілейних звітах осьмілюють ся признавать ся, що они також не аби які борці за народню волю й то не націоналісти, а навіть космополїти. Не перебирають в средствах; а коли нарід озиваесь голосом розпуки, коли нуждарі по десять лїт голодують по баґнах, то „Канад. Фармер" назве їх неробами й нездарами, й припише їм вину, що они не уміли землї собі вибрати. Се безглузда насьміжка, кличуча о пімсту. Прецїнь аґенти були плачені, щоб давали інформації безрадним, безмовним еміґрантам, а не щоб туманили еміґраційні маси виборчими плянами.

Канадієць.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Отець духовний „Союза“:
о. Стефан Макар,
Box, 404, McKeesport, Pa.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1906—1908.

Предсідатель:
Константин Кирчів,
140 Essex St., Jersey City, NJ.

Місто-предсідатель:
Іван Париляк, Terryville, Conn.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Т. Талпаш, Shamokin, Pa.
Лев Моніта, Lansford, Pa.
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Матій Семенюк, Sayre, Pa.
Андрій Овсак, Trauger, Pa.
Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія:
о. Лев Левицкий, Minersville, Pa.
Осип Стеткевич, Scranton, Pa.
С. Калакука, Jessup, Pa.

Головний організатор:
Семен Ядловский,
Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Союз“ — одинока руско народна організація в Америці.

Принимае членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа $1000.00,
Посмертне за жінку $400.00,
Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.

В разї утрати. а) обох очий ніг або рук $1000.00,
б) одної руки, ноги або ока $200.00.

Сли отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Важне
для П. П. Секретарів Р. Н. Союза.

Повідомляю раз на все, що всї гроші належачі до каси Р. Н. Союза посилае ся так: на money-order-ах або чеках виписуе ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так виписаний money-order або чек не посилае ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретара. Головний секретар опісля відсилае їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

Перестали бути членами Р. Н. Союза.

В. 7. Сташіцкий Федор
Пельц Петро
Притка Іван
В. 12. Дзямба Текля
Ґузий Іван
Дошна Афтан
Ґурка Семан
[illegible]
Кравчишин Асафат
Сумик Микола
Зубанич Стефан
Кравець Іван
Сотник Лешко.

Ч. 802. КВІТ $246.75
на двіста сорок шість долярів і 75 центів, котрі п. Іван Бончак яко опікун сироти, Ю. Котляра, отримав яко посмертну частку запомоги по Юрію Котляр з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.

Збоїска, Гал., 20. Липня, 1906.
Сьвідки { Конст. Олїярчук, Ант. Пудеский.

Від Уряду громадского і парохіяльного в Збоїсках, Галичина.
А. Очабрук, парох.

Ч. 834 КВІТ $15.00
на пятнайцять долярів, котрі Семан Коцюба отримав яко посмертну запомогу по єинї Михайлї з Головної Каси Р. Н. Союза в Америці.

McKeesport, Pa., 22. мая, 1906.
Семеон Коцюба.
Сьвідки { о. Ст. Макар, Йосиф Станчак.

Від місцевого Уряду Р. Н. Союза в Америці.
о. Ст. Макар, предс.
Йосиф Станчак, секр.

Ч. 857. КВІТ $100.00
на сто долярів, котрі Михаїл Войтила отримав яко надзвичайну запомогу задля нездібности до праці з Голов. Каси Р. Нар. Союза в Америці.

Trauger, Pa., 10. Авг., 1906.
Михаїл Войтила.
Сьвідки { Анд. Овсак, Вас. Бласко.

Від місцевого Уряду Р. Н. Союза в Америці. Від. 32.
Ів. Червінка, предс.,
Ів. Гардий, секр.

Ч. 876. КВІТ $300.00
на триста долярів, котрі австрійский конзуль в Філяделфії отримав яко сирітску часть по Вас. Дунским з Ст. Клер, Па. з Голов. Каси Р. Н. Союза в Америці.

Philadelphia, Pa., Aug. 15, 1906
Henry Pataky, Sec'y.
Witness { Wm Gold, Albert Lehoczky.

Ч. 887 КВІТ $50.00
на пятьдесять долярів, котрі Гриць Цеплий отримав яко надзвичайну запомогу з причини попареня з Гол. Каси Р. Нар. Союза в Америці.

Ford City, Pa., Aug. 18, 1906.
Гриць Цеплий.
Сьвідки { Семан Баль, Николай Теплий.

Від місцевого Уряду Р. Н. Союза в Америці.
Николай Теплий, предс.,
Семан Баль, секр.

Рух
в відділах Р. Н. Союза.

Братство

сьв. Отця Николая, від. Р. Н. С. 104 в Perth Amboy, N. J. буде приймати нових членів в місяці Серпні с. р. без вступного. Хто з вас, дорогі братя, не належить еще до жадної орґанїзації, нехай вступає до нашого братства і до Р. Н. Союза, бо тут найдете скору поміч моральну й матеріяльну. Не відтягайте ся, родимцї, бо нїхто з вас не знає, яка судьба вас ожидає!

К. Шкурат, секр. братства.

Повідомлене.

Уряд братства сьв. Петра і Павла, від. Р. Н. Союза ч. 6 в Бравнсвіл, Па. повідомляє всїх членів згаданого братства, що дня 26-го Аввуста с. р. відбуде ся наш мітінґ в Словеньскій галї при Choice Str. Кождий член має на тім мітінґу явити ся і вирівнати усї свої залеглости так до братства (за шапки. відзнаки і проч.) як і до „Союза“. Хто ще не належить до нашого братства і до „Союза“ нехай користає з доброї нагоди, бо приймаємо тепер нових членів за дуже низьким вступним. Заразом подаємо до відомости усїх членів, що мітінґи нашого братства відбувати ся тепер будуть в кожду четверту недїлю в місяці о годині 1-шій з полудня.

Мих. Бенча, предс.,
Ів. Петришко, застс. секр.

Братство

сьв Івана Хрестителя від. Р. Н. С. 96 в Pittsburg, Pa. S. S. буде приймати нових членів в місяцю Серпню с. р. за половину вступного. Хто з шанов. читачів не належить еще до жадного братства, нехай прийде до нас, а ми приймемо єго як рідного брата. Наші мітинґи відбувають ся в четверту неділю по першім.

За Уряд братства:
І. Костюк, секр.

Повідомлене.

Уряд братства сьв. Петра і Павла, від. Р. Н. С. ч. 5, в Монт Кармель, Па. повідомляє всїх своїх членів, що річний мітинґ згаданого братства відбуде ся дня 26-го Августа с. р. в церковній галї. На порядку дневнім: Вибір нового уряду і справоздане касове. Котрий з членів не появить ся на сїм мітинґу, заплатить кару, назначену братскими статутами.

Іван Ятко, секр. братства.

Повідомлене.

Подаємо до відомости всім членам братства сьв. Івана Хрестителя, від. Р. Н. Союза ч. 36 в Скатдейл, Па., що мітінґ братский відбуде ся аж на другий місяць. В сїм місяцї мітінгу не буде, але за те кождий член має в як найкоротшім часї вирівнати усї свої залеглости. Хто до кінця сего місяця не заплатить до каси братства своїх довгів, той зістане на другий місяць виключений з братства і з „Союза“.

П. Ґула, предс.,
М. Зорила, кас.,
М. Пинковский, секр.

Упімнене.

Упоминаю отсим всїх довжників, належачих до братства Успенія Пр. Богородиці, від. Р. Н. С. ч. 23 в Нортгемптон, Па., щоб на мітинґу дня 26-го Серпня с. р. виплатили усї свої належитости, бо инакше зістануть виключені з братства і з „Союза“. Вже за два місяцї не заплатили слїдуючі члени: Осип Ксеняк, Іван Харкавий, Ілько Добан, Федор Гришко і Осип Калуцкий. Взиває ся також усїх тих членів, що не вложили своєї вкладки за місяць Липень, щоб на мітинґу появили ся і свій довг вирівнали, бо, як звісно, від тепер буде уже розмет.

Михайло Петрик, секр.

Повідомлене.

Взиваю отсим всїх довжників братства Успенія Пр. Богородиці, від. Р. Н. С. ч. 56 в Алеґені, Па., щоб явили ся в Вересни в другу неділю по першім на мітінґу і всї свої залеглости так до братства як і до Союза вирівнали. Хто до сего часу не посплачує своїх довгів зістане виключений з братства і з Союза.

Іван Бурка, секр.

Оголошене.

Товариство „Запороска Сїч“ в Ню-Йорку устроює перше велике театральне представлене „Підгіряни“ дня 15-го Вересня 1906 в величавій салї „Manhattan Lyceum“ 66-68 East Fourth Str., по котрім відбуде ся баль.

Новий крок розвою се заснований при товаристві „Кружка Аматорского“ котрий має на цїли дати своїм краянам корм душевний, по тяжких днях праці. Цїлею сего кружка що місяця давати представленя аматорскі, крім того уряджувати прогульки аматорскі до найблизших міст, де проживають Русини, щоби в той спосіб запізнати братів з нашою лїтературою.

Товариство призначило половину чистого доходу на церков сьв. Юрія в Ню-Йорку а одну часть на „Народний Фонд“ у Львові. Тому кличемо до Вас братя, так місцеві як і позамісцеві, загостіть дня 15-го Вересня на наше представлене, як один, а тим дасте доказ, що симпатизуєте з братями Січовиками і додасте їм охоти і сили до дальшої праці для добра народного.

КОМІТЕТ.

Великий Баль

на дохід руської Церкви і братства сьв. Флора і Лавра в Питсбургу, Па., відбуде ся дня 3-го Септембра 1906, в рускій Гали при 7-ій улици. Половина доходу призначена на церков а друга половина для братства сьв. Фльора і Лавра. Початок балю о год. 4-ій пополудни. Вступ для мущин 50 центів, для дївчат і жінок 25 центів.

Рада братства
Т. Ґут,
Вол. Милькович,
П. Кучицкий.

Баль.

За старанєм Кружка Рускої Молодїжи відбуде ся дня 1-го Вересня с. р. перший руский баль, на котрий маємо честь запросити всїх наших родимцїв так Русинів як і Русинок. Сей великий баль відбуде ся в просторій галї при ул. Вашинґтон ч. 44 в Йонкерс, Н. Й. За добру і охочу забаву ручить підписаний комітет:

Іван Вовкович, предс.,
Василь Палиця, кас.,
Ілько Лукашкевич, секр.

Великий Баль

відбуде ся дня 3-го Септембра, 1906 р. в гали п. Івана Савчака на дохід братства Пресв. Богородиці, від. Р. Н. Союза 86 в Олифант, Па. На тім балю будемо приймати членів до нашого Братства без вступного. Отож просимо всїх чесних Русинів, аби прийшли на сей баль і дали вписатись до нашого братства.

Комітет балевий:
Стефан Фик,
Дмитро Духняк.

Великий Баль

устроює Бр. сьв. Ап. Петра і Павла в Ансонії, Конн. Баль сей відбуде ся дня 3-го вересня с. р. в нїмецкій галї при Maple Str. Початок балю о 1-ій год. пополудни. За напиток анї за закуску не згадуємо, бо кождий знає, що без того не обійде ся. Музику будемо мали перворядну, бо буде грати сам професор банди з Ню-Йорку. Отже просимо всїх Русинів, замешкалих в Ansonia, Derby, Shelton і Seymour, Conn. як із инших плейзів прибути на наш Баль, а ми кождого приймемо радо.

Яків Качмар, предс.,
Яким Рогач, секр.,
Петро, Ромцьо, кас.

Великий Баль

устроює братство сьв. Андрея Первозванного дня 8. Септембра 1906 в великій ческій гали „Соколовнї“ при 71 Str. число 420—424 в Ню Йорку. Початок балю о год. 7-ій вечером. Вступ від особи 25 центів. На той баль запрашає братство всїх нюйорских і дооколичних Русинів та Русинок. Музика знаменита. Хто прийде на той баль, то з певностію того не пожалує!

Комітет.

Оголошене.

Товариство „Зоря“ в Ню-Йорку подає отсим до відомости і для вигоди Ню-Йорских Русинів, що уряджує **ВЕЛИКИЙ БАЛЬ** дня **13-го Октобра** с. р. в сали Liberty Hall 263. E. Houston St. Близші інформації подасть ся пізнїйше.

Також буде ся приймати нових членів в місяцях **Септембрі і Октобрі** без вступного. Охочі вступити в члени сего найстаршого в Ню-Йорку народного табору зволять зголосити ся на звичайні мітинґи товариства, що відбувають ся правильно кождої другої суботи в місяци в гали під ч. 258-263 E. Houston, St.

За Видїл тов. „Зоря“
Андрей Кашиньский, пред.

Оголошене.

Глядає посади півець церковний іспитований. Знає добре устав церковний і чотироголосний нотний сьпів. Може бути діреґентом хору і заложити школу анальфабетів. Сьпіває теноровим голосом, є самотний, родом з Галичини. Котра громада потребує такого дяка, нехай зголосить ся на адресу:

Michael Brizden.
31 King Str., Port Jervis, N. Y.

— ВСІМ РУСИНАМ в Buffalo, N. Y. і в околиці як і всїм, кому на тім залежить, подаю отсим до відомости, що моя теперішна адреса така:

Rev. D. Dobrotwor, 34-36
87 Plymouth Ave., Buffalo, N. Y.

Дописи.

З Елмайра Гайтс, Н. Й.

Велике нещасте лучило ся дня 25-го Липня с. р. в Сейр, Па. Наш брат і Член „Р. Н. Союза“ з від. 107, Томко Цап зістав убитий на зелїзници Л. В. Р. Р. Вийшов до роботи як звичайно перед 7-ою год. з рана і переходив поміж ваґони. Несподївано надійшла льокомотива, що пересувала якраз ті вози, межи котрими находив ся Цап. Якимсь чином дістав ся нещасний помежи шини. Ваґони наїхали на него і покалїчили в страшний спосіб; кров лила ся струями. Надійшов один брекман і Цап попросив його слабим голосом, щоб дав знати про се нещасте його жінцї. Заки люди збігли ся, Цап був уже мертвий. Небіщик походив з села Загутине, повіта Сянок, в Галичинї. Мав всего 23 лїт і полишив молоду жінку, з котрою прожив заледво 7 місяців. До братства і до „Союза“ належав несповна 2 роки. Був то чоловік тихий, спокійний і характерний. І сам належав до наших руских орґанізацій і других заохочував вступати до нашого братства і до „Союза“. Похорону довершив о. Яцкевич в айриском костелї. Ціле братство виступило в повній параді і відпровадило не біщика на місце вічного спочинку. Над ґробом промовив кілька теплих слів Матій Семанюк, прощаючи покійного в імени його жінки і цілого братства. Земля йому пером!

Подаючи до відома наших земляків отсей траґічний случай, не можу здержати ся від обовязку промовити кілька слів до тих наших байдужних родимців, що не належуть до жадної організації, а жиють собі безжурно на божому сьвіті, щей глузують собі нераз з братства або „Союза“. Один каже, що він самотний і по смерти не треба йому жадної запомоги; другий говорить, що має богато зложеної готівки, а по його смерти буде жінка панувати за свої власні гроші; третий каже, що не думає лишати своїм дїтям жадного маєтку, бо йому батько також нїчого не лишив... Най — каже — мої дїти працюють так, як і я, то дороблять ся самі! Є богато таких мудраґелїв, що не хотять належати до братства або до „Союза“, бо там нібито все щось колотять... Инший знов не хоче приступити до орґанїзації, бо думає в короткім часї вибирати ся назад до краю. Ще инший обіцяє вписатись до братства і до „Союза“, але аж тодї, коли будуть принимати без жадного вступного...

От кілько то наші люди мають ріжнородних викрутів, щоб покрити свою лїнь, байдужність і некультурність. Ти чоловіче думаєш, що ошукуєш других, а тимчасом ошукуєш самого себе, свою жінку, свою родину і богато ще других людий. Не дай Боже якої довшої недуги, якого нещасливого випадку або й смерти — що тоді зробиш? Як маєш які гроші, то заберуть їх доктори, а як лишить ся пару центів, то вони також [illegible]уть ся, бо треба жити тобі, твоїй жінці і твоїм дїтям. А чи ти, чоловіче, зробив з Господом Богом який контракт? Чи ти знаєш, яка доля ожидає тебе за день, за два?.. Не такі е на сьвіті богаті люди, як ти, а прецінь вони обезпечують ся на випадок смерти або недуги! Гей, люди! не грайте з огнем, бо може вийти велике нещасте з такої забави! Не будьте самі собі ворогами, бо тяжко може пімстити ся на вас ваша власна байдужність!..

Іван К. Тарбай,
член бр. Благовіщення пр. Богородиці, від „Р. Н. С“. 107.

З Плимавт, Па.

Робота в нашім місточку йде досить добре. Недавно лучила ся в майнах катастрофа: ґаз попалив смертельно пять людий. Три вже умерли, а двох може ще подужає. Се були: 2 Анґлики, 2 Поляки і 1 Словак. В нашій парафії примірна згода. Сьвященика маємо досить доброго, а коби так ще добрий дяк, то все було би гаразд. Мали ми недавно несогіршого дяка, але він пішов тепер до Шамокін на ліпшу посаду. У нас е вже від трех літ хоральний сьпів, але він тепер заснїчує ся, бо нема кому дальше учити. Такі сумні наслідки мають „муфованя“ дяків або сьвящеників з одної місцевости на другу!... Та щож робити! кождий шукає ліпшого кусника хлїба і за се не мож на нїкого гнївати ся!

Є ще у нас богато самотних Русинів, що не належать до жадної орґанїзації. Жиють собі з дня на день як птиці небесні і не журють ся анї раз своєю долею. В разї якої хороби або калїцтва, то неодин приступив би до братства і до Союза, але щож, коли жадна на сьвіті орґанїзація не приймає недужих і калїк!.. І добрі гроші заробляють, а жалують на місяць кількадесять центів. Пробудїть ся вже раз, дорогі родимцї, з тої дрімоти! вступайте до братства і до Союза, не будьте ворогами для самих себе і своїх родин в старім краю!

О. К.

З Мекаду, Па.

Наша парохія починає поволеньки засипляти; виглядає так, якби на цілім плейзї не було анї одного Русина. А знаєте, яка сему причина? — Недостача просьвіти! Нема кому потягнути людий до сьвітла, нема кому додати охоти й витревалости до народного дїла! Не так воно було перед пару місяцями. Мали ми тут дякоучителя п. Бабія. Він був у нас більше як два роки. За той час з'орґанїзував руский хор, научив цілу Службу Божу з нот і кільканайцять пісень сьвітских. Крім того завязав був аматорский кружок і вивчив пару театральних кусників. Аж душа радувала ся, як бувало зачуть сьпівати в церкві на чотири голоси. Так само тішили ся люди, як почули свою народну пісню або театральну штуку в рідній мові. Лишив нам п. Бабій хорошу памятку по собі: при якій небудь забаві сьпіває наша молодіж свої рідні, миловзвучні пісеньки, тішить ся їх мельодійностію і пригадує собі, хто то навчив її усіх тих пісень...

Всьо у нас можна зробити і то в короткім часі, але треба якоїсь спружини, щоб мертву, несьвідому машину пустити в рух. Такою спружиною був у нас п. Бабій. Він навчив наші діточки пізнати Русь-Україну, її звичаї і обичаї та дещо із славної минувшини нашої дорогої вітчини. Додавав кождому охоти до науки і праці і сам чимало трудив ся. Задля того тяжко нам дуже забути бувшого свого дякоучителя і всї за ним жалуємо. Най йому буде честь і слава за його труди!

Наші Русини задумують ставити нову церков. Робо-

та тут і в цілій околици йде дуже добре.

А. К.

З Плезент Гом, Ман., Канада.

Хвальна Редакціє!

В 31-ім числі „Свободи" вичитав я дописъ про „покровителя кан. Руси". Автор зовсім вірно схарактеризував сего „покровителя", однак я від себе хотів бим ще дещо додати. Скажу від себе, що ніхто тілько не заподіяв лиха кан. Руси, як п. Ґеник. Навіть людий із свого села не направив на добру дорогу, але старав ся в кождім разі їх попсути. В Плезент Гомі жиє до 30 родин з того самого села що п. Ґеник, котрих запровадив сюда „сей сам" на таку кольонію, де треба доробляти ся дуже тяжко хліба насущного в таких лісах як тут. Коли они стали троха доробляти ся, то п. Ґеникови і се не сподобало ся і він став намовляти людий спродати все за що мож (розуміє ся за півдурно) і поїхати до каліфорнійского обіцяного ним раю. Вже кілька фармерів мали стратити фарми і проїхати ся до Каліфорнії, лиш не було кому фарми купувати. Сих людий Ґеник хотів позбути ся з Канади тому, що з Березова люди зовсім поступові, а в п. Ґеника поступовий чоловік се те, що в чорта свячена вода. Я видів своїми очима, як у Вінніпеґу п. Ґеникови приходило ся здибати декого з яким інтеліґентом, то він втікав від него стрітами, аби не здибати ся. Чому? Певно тому, що п. Ґеник старав ся всіх інтеліґентів вислати до Каліфорнії та на Сабір, а лише сам хотів остати ся межи канадійскими Русинами. Но, але не так склалось, як гадалось. Люди п. Ґеника дурійку чимраз ліпше пізнавали, а на конець пізнали таки добре. А що се дійсно правда, то тут наводжу факт. Коли п. Ґеник написав статю про скликанє віча, то хоч в Плезент Гомі жиє поверх 2000 родин, то однак ані один чоловік не попер его гадки, лиш кождий сказав: крутар. З сего можна пізнати ясно Ґеникове значіня. Тому правду писав автор, про которого вже згадано, що не п. Ґеникови скликати віче та зачинати просьвічати нарід, до сего треба людий народолюбців, котрі мають якесь значіне межи публикою. На віче якраз час в осени, коли люди вернуть з роботи. На тім вічу мали би спосібність робітники пізнати свою силу і порадити ся в справі політичній і до якої партії належати. Може би такі до своі робітничої? Тож в Канаді жиє найбільше робітників: бо і фармері здаеть ся також робітники.

Вперед браття, доки час,
Нехай знає сьвіт за нас:
Канадійских Русинів
В сій далекій сторонї.
Бо настала вже година,
Що воскресла Україна!

З поважанем,

А. Вільчиньский.

З Брукс, Алта., Кан.

Наша місцевість віддалена 66 миль на захід від Медисин Гет. У нас погода хороша, лиш дуже горячо. Робота при зелізници С. Р. R. іде добре; плата на день при ґенґу $1.75, а на секції $1.50. Всьо було би добре, якби не те, що тут нема води. Привозять її треном аж з Медисин Гет, а що тут дуже горячо, то вода псує ся, а через нездорову воду хорує богато людий на тиф; лежать не раз в шпитали по 3—4 тижні. За шпиталь не платить ся нічого, бо кождий робітник платить місячно одного доляра на шпиталь і доктора.

Тут фармерів нема жадних, бо земля пуста, якась червона з шутром; росте на ній лиш маленька трава. Лісів нема жадних. Так само нема води, бо керниці не мож викопати задля великої скількости каміня. Тут є лиш много ренджарів, що випасають худобу рогату, коні і вівці. Але много тої худоби гине, бо тут тепер горячо, а худоба не пе з пару днів і бігає по преріях, а як десь знайде яку балту з смердячою водою й обіпе ся, то мусить гинути.

З диких зьвірят є тут серни, кози, заяці, каюти і борсуки. По земли снує ся богато чорного гадя і тарахкавців.

Николай Ґавинчук.

З Порт Гейні, Б. К.

Др. Ю. Бачиньский, повертаючи із Ванкувер, відвідав і нас у Порт Гейні. Ми не в силі висказати свою радість, яка огорнула нас, коли ми узріли дорогого нам гостя. Др. Бачиньский щирими словами розпитував нас про житє бутє на новій земли. Єго інтересувало все що бачив, а найбільше, як тут люди помагають собі в початках свого приходу. Ми не скривали нічого, а все радо оповідали. Др. Бачиньский оглянув тутківльо овочевих фарм і пустив ся в дальшу дорогу на всхід. Із слезами в очах ми прощали свого дорогого гостя, і в серцях наших ми молились, щоби Господь Бог дав єму силу і витревалість в его тяжких трудах. Праця его великої вартости не лише для наших братів у старім краю, а також для нас за морем. Із книжки, котру Др. Бачиньский задумує видати, і до котрої приготовлюесь, ми довідаєм ся як живесь нашим людям, котрі суть тисячі миль від нас і наколи ми невдоволені із місцевости в котрій живемо, ми зможем удавати ся до наших людий, живучих в инших провінціях. Із приїздом д-ра Бачиньского ми покріпшали на дусі, бо коли маємо таких людий, що так працюють для нас, то чому не працювати нашим самим над собою.

Гуртуймось, брати, доки час.

Лев Ґеряк,
Ю. Сиротюк.

З Вінніпеґ, Ман., Кан.

В послідн'ім числі ґазети „Канадийский Фармер" поміщено статю під заголовком: „Дорослі?", на котру в короткім вдповідаю.

Дописуватель згаданої статі Т. Стефаник заявляє, що руский нарід, живучий в Вінніпеґу, неморальний і некультурний. Дальше шалено накидає ся він на людий, котрі найбільше працюють в недавно заснованім „Товаристві ім. Тараса Шевченка" в Вінніпеґу, і каже, що они не моральні, бо пють завсігди по готелях, не вірють в Бога, научають людий, що всі мають бути рівними, а вкінци приходить до заключення, що Товариство не варт того імени, яке носить. Що до закиду, що руский нарід неморальний і некультурний, не буду довго спорити, тілько скажу, що не таким, як Стефаник говорити про моральність... Що до закиду людям, котрих він називае в своїй дописи, Віра, Надія й Любов, будьто они кажуть, що нема Бога і т. п., то се така правда, як би хто хотів сказати, що місяць сьвітить в день, а сонце в ночи...

П. Стефаник допускає ся великої лжи, коли каже, що висше згаданих людий можна подибати пючих у Менор готелю, бо ся люди жадних алькоголічних трунків не вживають. Закид особі, котру п. Стефаник називає Вірою, що будьто Віра „заливає" боса, в котрого робить що пейди трунками — чиста лож, на котру лише така людина як Стефаник відважить ся. Лучшеб було, щоб Стефаник перше признав ся, як то він сам доражав, щоб в Читальні пітнику завести (після его розуміня було би тоді більше членів); дальше, як спречавесь, щоб ніякої поступової книжки ані ґазети не читати в читальні, тілько байки, а знов як похваляв чорні сотні, що мордують в Росії борців за волю і т. п., а коли його члени збойкотували і викинули з між себе, то зачав копати під читальнею. Ох коби..... рот мала... Шкода слів спорити з таким чоловіком!

Що до того, чи наше Товариство має право носити назву Шевченка, то він сам згадує в своїй дописи, що ті люди, котрі в тім Товаристві трудять ся, пропаґують ідею загальної рівности. Сли так, то чейже ніхто не повинен казати, що они йдуть проти ідей, котрі Шевченко проповідував, бо Шевченко тілько того й бажав, щоб вже раз завитав день волі, братерства і рівности. І мабуть той вже час недалекий, коли сповнять ся слова безмертного Тараса Шевченка, який сказав до всіх поневолених:

Боріте ся, поборете!
Вам Бог помагає:
За вас сила, за вас воля
І правда сьвятая.

Василь Головацкий.

З Форт Вилем, Онт.

Від часу як зачала ся еміґрація до Канади, прийшли тут наперед Словаки, потім Італійці, Фінляндці і Греки, а на останку перед пяти літами наші Русини. Взірцеву орґанізацію мають лише одні Фінляндці; слабо орґанізують ся Словаки. Італійці і Греки не мають жадної орґанізації, але про те держать ся купи подібно як Жиди. Наші Русини то вже хиба найгірші із всіх; живуть, наче риба в каламутній воді і сьвіта божого не бачуть!..

Перед двома роками розрухав був дрімучих „Ґаліціянів" один наш земляк, заложивши читальню; а що натрафив на ґрунт змочений алькоголем, то ся його просьвітна робота стала поволеньки заснічувати ся, а нарешті поросла буйною муравою... Пересьвідчили ся небавом деякі визначнїйші одиниці, що без просьвіти лихо жити на Божому сьвіті, тож зійшли ся на весні сего року на „велике віче" і урадили відновити читальню. Хоч давнійший орґанізатор потрудив ся чимало около заснованя сеї інституції просьвітної, — не приняли його „провідники народа" поміж себе і спровадили собі на його місце звісного Василіянина, о. Гуру.

Коли о. Гура прибув до нашої громади, пішов на перед віддати поклін французким опікунам, а відтак зачав запрошувати „вірних", що будували з бочівок „вавилоньску вежу", до сповідальниці. Люди обчищували ся із своїх гріхів і платили за се досить солоно, бо чимала купка „мамони" виднїлась біля конфесіоналу... Посипали ся відтак духовні наставленя з проповідниці. Говорило ся богато про вічні пекольні муки і про вічну щасливість в царстві небеснім, але не почув ніхто ані одного слівця про потребу якого такого поступу між нашим темним народом. Найбільше вспоминав ся о. Гура о „money", о колекту на „Б[...] і на „вінніпеґскі дз[...] Напоминав притім [...] щоб кождий давав [...] зі щирого серця, бо[...] ше Бог не прийме..

По Богослуженю [...] духовній запросили [...] о. Гуру, щоб „з'ор[...] вав" їм читальню. [...] ний Василіянин не [...] довго просити... Він [...] насамперед не читати [...] них инших книжок і час[...] описий лише ті, що виходять в Жовкві. Дальше взивав людий, щоб не слухали жадних бунтівщиків, що то ширять між народом безбожність. Не забув притім вилаяти порядно Бабина, котрий в його очах уходить за крайного неука і бунтівника. Якже побачив на столі цілу купу сколектованих доларів, тоді поклепав колектора по плечах і сказав: „Так, так... видите люди! Орґанізуйте ся так далі, читайте і просьвіщайтесь, щобисьте не були темні. Зрештою ви вже досить знаєте і більше вам не треба!." По бесіді була перекуска, сьміхи і жарти, а вкінци грімке: Многая літа! отцю Василіянинови.

Чи о. Гура буде так „орґанізувати" наших людий дальше, чи лише до якогось часу, напевно не знати, але вже тепер починають прокидати ся деякі одиниці, що хотілиб дізнати ся, де то дівають ся ті датки „на Боже" і коли вже буде конець тим безконечним жертвам... Нашому новому „орґанізаторови" радимо пригадати собі відповідне місце із Кобзаря (если він колинебудь читав сю „анахтемську" книжку...): „По закону апостола ви любите брата" і т. д.

Нелизунович.

ЦИВІЛІЗАЦІЯ ПРИЧИНОЮ НЕДУГИ.

Професор Сенн, славний лїкар і дослїдник, вернув саме з Африки і опубликугав вислїдок своїх студій про рака. Він впевняє, що ся грізна недуга є розширена, подібно як і сухоти, понайбільше межи народами цивілізованими. Там, де чоловік жиє так, як вказує сама природа, тих недуг немає. Заходить питане, чи не можна уникнути сих страшних слабостий, живучи так, як ми вже до того змалку привикли. Одиноким средством, що поможе в кождім случаю, є Трінера Лїчниче Гірке Вино. Сей знаменитий лїк скріпляє жолудок і змїцняє орґанізм до тої степени, що ніяка недуга не в силї до него причепити ся. Коли жолудок і всї снаряди травленя функціонують правильно, то не може попасти в хоробу жаден член нашого тїла, а се тому, що відживляє його свіжа, чиста і сильна кров. Як кому з вашої родини зробить ся недобре, дайте йому сейчас сего вина, а так само уживайте сего ліку тоді коли чуєте загальне ослаблене, нервовість, біль голови, нудоту, брак апетиту і недостачу охоти до працї.

Продають у всїх аптиках. Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ЧИТАЙТЕ!

Спис книжок, які продаємо:

Золоте перо Celtric 1.00 дол. Золоте перо Sanford 2.00 дол.

Атляс цїлого світа, англїйский, 105 мап, над 300 сторін, подає имена і людність 40.000 міст цїлого сьвіта 1 дол.

Мапа Сполучених Держав і цїлого сьвіта 4 стопи широка а 6 стіп довга (инші продають по 5 дол.) у нас лиш 2 дол.

Адрес треба всегда виписати англїйскими буквами і то дуже виразно.

Адресуйте:

Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Новий Завіт

Господа Нашого Ісуса Христа в язицї церковно-словеньскім з переводом на язик народно-руский з поясненями: О. А. Бачиньского, за одобренем і благословенем Митрополита. Сторін 992.

Цїна 4 доляри.

Псалтир

в язицї церковно-словеньскім з переводом на язик народно-руский, з поясненями; о. А. Бачиньского; за одобренем Митрополита. Сторін 286.

Цїна 1 дол.

Обі книжки разом 4.50 дол.

Замовленя враз з грішми посилати на адресу: SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

На продаж 4 фарми

недалеко Скрентон, Па.
в цїні від 1.500 до 2.150 долярів.

Близших пояснень удїляє

Редакція „Свободи",
203 Linden Street, Scranton, Pa.